

ROMÂNII ȘI PREMIUL NOBEL

Nu cu multă vreme în urmă, aflat în Târgul de Carte de la București, ochii mi-au căzut pe coperta lucrării cunoscutului politolog Alina Mungiu-Pippidi, al cărui titlu incitant era: „De ce nu iau românii Premiul Nobel?” Grăbit fiind, am cumpărat cartea fără s-o apuc s-o foiletez, dar frământând în minte un gând: să dedici o carte întreagă unei astfel de teme mi se părea un lucru extraordinar. Ajuns acasă, am început s-o lecturez și am rămas ușor dezamăgit: cartea era o culegere de articole ale autoarei apărute în presa vremii în intervalul 2005-2012, iar problema neobținerii mult râvnitului premiu era abordată doar în câteva dintre ele. Dincolo de asta, rămânea însă obsesiva întrebare, care nu ne poate lăsa indiferenți: chiar, de ce nu i-au românii Premiul Nobel?

Deși vorbim despre el la singular, de fapt există mai multe premii create de omul de afaceri suedez Alfred Nobel (1833-1896), inventatorul dinamitei (1867), cel care, în testamentul său, a întemeiat o fundație cu scopul ca veniturile imensei sale averi să fie oferite în fiecare an „sub formă de premii celor care, în anul precedent, au adus cele mai mari servicii umanității”. A existat opinia că poate suedezul a dorit să-și spele păcatele pentru o invenție care nu a adus doar beneficii omenirii, cert este însă că premiul este azi vizat pentru că exprimă nu doar potențialul creativ al unui popor, ci și o largă cunoaștere internațională a deținătorilor lui, conferind prestigiu țării în concertul culturii și civilizației universale.

Primele premii Nobel au fost decernate la 10 decembrie 1901, după moartea creatorului lor, Academia Regală de Știință din Suedia acordând Premiile (constând dintr-o medalie, o diplomă și o sumă) pentru Fizică, Chimie și Economie, Institutul Karolinska pentru Medicină, Academia Suedeză pentru Literatură, iar un comitet alcătuit din cinci persoane alese de Parlamentul Norvegiei – Premiul pentru Pace. Mândria de a deține premiul e greu de comparat cu altceva, iar un top 3 al țărilor cele mai premiate arată astfel: 1. SUA – 162 premii deținute, 2. Germania – 93, Marea Britanie – 68. Faptul că Statele Unite se află în fruntea clasamentului nu trebuie să surprindă, dacă ținem cont că în creuzetul (*melting pot*) care a dus la forjarea națiunii americane au venit multe minți luminate gata formate în alte țări, cum este cazul elocvent al lui George Emil Palade, dar de premii s-au bucurat cetățenii Lumii Noi, care au oferit deținătorilor emigranți ai acestor premii condiții superioare de afirmare. Bulgaria figurează și ea mai spre sfârșitul clasamentului, cu un singur deținător al Premiului Nobel pentru Literatură, obținut în 1981 de scriitorul de limbă germană Elias Canetti (1905-1994), cel născut la Rusciuc (azi Ruse), în Bulgaria, dar care era demult plecat în străinătate la data obținerii lui.

Chiar dacă problema ridicată aici se referea la întrebarea de ce conaționali noștri nu iau Premiul Nobel, trebuie precizat că țara noastră nu este totalmente văduvită de asemenea distincții, atâta vreme cât în muzeul din Stockholm dedicat celui care poartă numele creatorului lui figurează patru biografii cu rădăcini în Transilvania și Moldova, care stau laolaltă cu nume imense ale istoriei planetare.

Urmează, în ordine cronologică, Ioan Moraru (1927-1989), medic român ales post-mortem membru al Academiei Române, fost copreședinte al organizației „Medicii lumii pentru prevenirea războiului nuclear”, cel căruia – alături de Mihail Kuzin (Uniunea Sovietică), și Bernard Lowin (Statele Unite) – i-a fost decernat Premiul Nobel pentru Pace în anul 1985. Elie Wiesel (1928-2016), născut la Sighet și devenit apoi cetățean american, va primi aceeași distincție în anul următor (1986), Comitetul Norvegian pentru Premiul Nobel pentru Pace desemnându-l drept „mesager al omeniei”. Născută în 1953 într-o familie de șvabi bănățeni (județul Timiș), dar emigrată din 1987 în fosta Republică Federală Germania, Herta Müller va obține în anul 2009, la a treia nominalizare (primele două se produsese în 1999 și 2008), Premiul Nobel Pentru Literatură.

Grigore SPERMEZAN
(Continuare în pagina 16)

FRAGMENTE

- Nu poți să-i domini decât pe cei mai proști ca tine.
- Cu ceilalți comunică, colaborezi, negociezi, sunteți egali.
- Peste tot, Cassandre vorbitoare de limba română.
- Să vedem în ce direcție o apucăm, după ce trece năuceala generală.

Gheorghe Dobre

1770, CIUMA DIN HOTARUL BRANULUI

Evenimentul este marcat prin infectarea unei colibe din Branul de Sus, locuită de 8 persoane, din care s-au îmbolnăvit 7 și au murit 4. Branul a fost închis, iar străinii ținuți la graniță. Ciumații au fost aduși la Bran încercându-se astfel o „localizare a răului” (7). Un raport al doctorului Bruckmann, șeful comisiei sanitare din Brașov, vorbește despre cazurile apărute într-o colibă din rândul colibașilor de sus, formată din două încăperi, una locuită de două persoane, iar cealaltă de 8, dintre care 4 erau bolnave, iar 2 se găseau în convalescență (8).

Din exemplul dat în raport, lipsa de igienă se identifică ușor. Doctorul Adam Chenot, aflat în data aceea la Sibiu, oferă o imagine de ansamblu a îmbolnăvirilor de ciumă (9).

Colibașii de sus numărau 665 de gospodării, dintre care aflăm că 236 erau bănuite de molimă. Din 743 de persoane infectate au murit 615. „Enciclopedia scriitorilor” a lui Ioseph I. Trausch menționează că în 1770, în Districtul Brașovului, au decedat de ciumă 789 de persoane (10).

Colibașii erau crescători de vite și practicau transhumanța, ceea ce favoriza fără îndoială răspândirea molimelor și mai ales a ciumei (11). Ei nu puteau fi oprți nici pe vreme de molimă să se întrunească la nunți, pomeni, înmormântări (12).

Extrema răsfire a locuințelor colibașilor (s.n.), a constituit o cauză importantă pentru ca molima să se extindă, împiedicând inspectarea zilnică a teritoriului infectat. Din acest punct de vedere, hotarul Branului va fi fost cel mai afectat în epidemia din anii 1770 – 1771. Afirmăția îi aparține istoricului Titus N. Hașdeu, care a cunoscut foarte bine tabelele săptămânale trimise, din regiune, Comisiei sanitare districtuale (13).

După părerea unor contemporani, transmiterea virusului s-a făcut prin bijuteriile aduse din sud. Martin Lange adaugă în cartea sa *Rudimenta doctrinae de peste* (Viena, 1784), că odată cu bijuteriile infectate s-au contaminat și hainele celor care le purtau (14). Exotică și „la modă”, în timp de pandemie, această explicație. Nu peste mulți ani, în timpul „*Ciumei lui Caragea*”, 1813-1814, reapare leit – motivul sursei „de lux” (15).

Medicul șef Bruckmann și scriitorul brașovean Michael Fronius, obligați de viteza contagiunii, cât și de virulența acesteia, vor propune măsuri sanitare radicale. De pildă, constituirea a patru sate, care să înglobeze colibași întregului hotar: *Valea Șimonului, Moeciul de Jos, Moeciul de Sus și Valea Șbărcioarei* (16). Magistratul nu a fost de acord, în schimb a dat instrucțiuni pârcașilor castelului:

1. Străji permanente vor fi instalate în colibele infectate;
2. Colibași trebuie să nu îngăduie în locuința lor nici un străin și să nu primească obiecte de la aceștia;
3. Trabanții și pârcașii trebuie să-și alătore colibași credincioși pentru a vizita teritoriul de sus și de jos al Branului;
4. Nici un mort nu poate fi înmormântat fără a fi văzut de medicul chirurg al comisiei sanitare;
5. Orice persoană venită fraudulos va fi pedepsită;
6. Colibași care nu sunt găsiți acasă la vizitele oficialităților trebuie să dea lămuriri unde anume se aflau. Asemenea rapoarte se dau în fiecare zi;

7. Pârcașii trebuie să se îngrijească de cei izolați în colibele infectate, aprovizionându-i cu alimente până vor fi liberi (17).

Străinii erau ținuți în *carantina din Bran*. În anul 1854, ing. Hiemsch a refăcut carantina:

6 barăci de izolare, lazaretul, camera de fumigații, locuința directorului și a personalului carantinal. La ieșirea din carantină după timpul legal se dădea o adeverință (18).

A fost construit și un cordon, mai sus de cetate, format din colibe de lemn. Colibașilor de dincolo de cordon li s-au adus alimente în valoare de 10.018 florini și 0,5 creițari (19).

Pârcașului L. Drauth, care a stat în terenul infectat de dincolo de cordon de la 1 august 1770 până la 31 mai 1771, i s-a acordat *un plus* de 100 florini renani la leafa obișnuită. În timpul molimeii s-au acordat *avansuri* colibașilor carantinați, precum și locuitorilor din Tohan și Zărnești, *avansuri* care urmau să fie restituite ulterior. S-au mai făcut cheltuieli pentru sare și cereale destinate carantinaților (20).

Membrii Comisiei sanitare de la Brașov, compusă din trei corpuri: gubernial, militar și financiar, efectuau periodic inspecții pentru supravegherea îndeaproape a ciumașilor (21).

Membrii Comisiei sanitare de la Brașov, compusă din trei corpuri: gubernial, militar și financiar, efectuau periodic inspecții pentru supravegherea îndeaproape a ciumașilor (21).

După ridicarea carantinei se făcea dezinfecția locuințelor ciumate, operație realizată prin văruirea și spălarea cu leșie a obiectelor. Paiele și bunurile de valoare redusă se ardeau. În mormântarea cadavrelor ciumașilor se făcea de către *preoți infirmieri* (s.n.); se săpau gropi de 4 coți, cadavrul introdus în groapă fiind acoperit cu un strat de var sau cenușă.

Ciuma din 1770 – 1771 a fost una din cele mai pustiitoare epidemii cunoscute în Țara Bârsei. S-au înregistrat atunci 3 morți din 4 persoane infectate. Consecința economică a molimeii a fost îngreunarea sau chiar întreruperea temporară a traficului de mărfuri în acest punct vamal.

Localități	Nr. familii înainte de ciumă	Nr. familii infectate	Nr. bolnavilor	Nr. morților	Nr. vindecaților
Teritoriul colibașilor	665	236	743	615	128
Râșnov	552	11	34	24	10
Tohanul Nou	114	58	160	121	39
Tohanul Vechi	262	12	34	29	5

Am scris acest fragment în plină pandemie COVID – 19. Măine, de la firmă nu mai pleacă nicio mașină, atelierul de creație l-am închis, mai am doar câteva femei care fac acasă măști de protecție, copiii nu mai merg la școală, eu nu mai merg la biserică . . . M-aș mulțumi să fie luat în seamă fragmentul pe care l-am scris, cine știe, cândva poate fi cuiva de folos . . .”.

Surse. Arh. St. Brașov, fonduri *Colectoneea, Actele Magistratului*; Titus N. Hașdeu, *Branul, poartă în Carpați*, Editura Albatros, București, 1979; Ion I. Nistor, *Ravagiile epidemiiilor de ciumă și holeră și Instituirea cordonului carantinal la Dunăre*, Memoriile Secțiunii Istorice, seria III, Tom. XXVIII/ 1944=1945.

Ionela – Vasilica Bran

Fragment din lucrarea *Transhumanța bârsană, capete de istorie. Mocani în zodia Bărganului*. (mss).

Marius Stan: p. 1: 200 de Helisuri tipărite, o performanță când în peisajul cultural românesc literatura joacă rolul cenușăresei. ZODIA HELIS chiar și-a câștigat dreptul de a străluci pe firmament.

Valeriu Stoica: p. 1-20: „Umbra Doamne cântecul prin țară/Și se-ntorc străbunii mei din Rai/Să ne spună ce mai face-n ceruri/Îngerul neliștit, Mihai.” „E prea mult întuneric/Și prea multe ferestre/Deschise spre Moarte/În lume!”

F.L.Dalian: p. 1-Puțin forțată, nu-i așa?

Costel Bunoaica: p. 3-4: „Și-atunci, de-aș fi/doar o nălucă printre vii,/voi flutura, ca pe-un drapel îndoliat,/aripa frântă/a unui înger demodat.” „Miroase-a viscol prin artere, a urine rătăcite/prin omăt./Tu-/știu că poți-/aprinde stele și trece-mi umbra dincolo de pod.”

Gheorghe Dobrescu: p. 3-4: „nimeni nu mai pleacă/nimeni nu mai vine/e liniște-n mine/ca-n spatele crucii.” „o să-l crezi/și-o să te lepezi/de toate nopțile de dragoste/visate-mpreună/și va fi lumină/și n-o să-ți folosească”

Paul Spirescu: p. 3-4: „Dintr-o dată veșnicia se condensează-ntr-osingură/Secundă/și secunda se dilată/într-o singură veșnicie...” „dacă se-ntâmplă să nu mă recunoști/de acolo de la tine de sus/să știți că port pe umeri, înroșită de sânge./mantia de pe cruce a lui isus...”

Nicolae Teoharie: p. 3-4: „când am trecut linia de sosire, dincolo de trup,/era deja toamnă. Dormisem cu lumina aprinsă/și eram, pe bune, o țintă ideală pentru rachiu de prune.” „am târât după noi insomniile și le-am desenat/pe vagoanele unor trenuri ce pleacă spre sud.”

Victor Nicolae: p. 4-Un om deosebit tatăl dumneavoastră.

Dimo Dimcev: p. 5- Nu știu câți șefi de reviste din România au făcut atât de mult pentru literatura macedoneană ca Gheorghe Dobrescu.

Daniela Mărginean: p. 6-„istoria noastră e simplă/facem graffiti unul pe sufletul celuilalt”

Veronica Teodoru: p. 6-„când se face noapte/ne dorim să fim/cei mai buni dintre morți/în ziua ce va să vină” „sub visul tău/îmi lași în fiecare seară cheia”, „visăm cum să deraiem/într-o liniște nemetalică”

Petre Ioan Crețu: p. 7-„când nopții încă îi curgea întuneric din burtă/frizerul orașului care abia s-a întors de la nuntă/numără cu ochii șobolanii în extaz”, „drept pentru care vă scriu/că sunt foarte supărat/pe mine/din moarte m-am văzut/roata de rezervă a timpului scurs”

Nicolai Tăicuțu: p. 7-20: „șarpele stă-ncolăcit/pe pântecul tinerei fete/ca și când ar sta/pe o piatră bine șlefuită”, „eu veneam pe o parte a zilei/tu veneai pe cealaltă parte a ei”, „doar umbra mea/se desprinde de trup/și se-mbrățișază cu drag la fântână/cu umbra acelorași/ce-i sunt doar amintire”

Alensis de Nobilis: p. 7-„Prin mâini de ierburi trec tăceri de cal/În ochiul verde cade o acvilă./Mi-e trupul floare, vino doar și ia-l.”

Alina Marieta Ion: p. 8-„Cui nu i-a ars/măcar o dată în viață/sufletul/nu o să înțeleagă/din ce se hrănește/flacăra lumânării”, „prinzi vecernia prin ziduri/Și ca un copil/Te bucuri.”

Ștefan Neagu: p. 8-„Ce rău lovit de-o boală e sufletul lumii./În spectrul său fierb toate culorile ciamei.”

Aurel Anghel: p. 8-„Aș spăla această Cetate/numită Pământ cu multă apă...” „mi-au ieșit iernile în cale/le-am primit tremurând/au plecat rând pe rând/în fapt de zi sau de seară”

Gabriel Dinu: p. 9-„Am învățat pe de rost moartea/și permanent o repet/Pentru a nu-i uita ritmul” „vine o umbră de om,/vine o umbră de zeu/și te atinge imperceptibil pe suflet.”

Maria Dobrescu: p. 9-„memorie fără culori/clopot prăbușit în mijlocul unei biserici” „privește cerul/lumina îi dizolvă gândurile/cuvintele încheagă/tăcerea” „duminica este o cușcă albă/din care Mira și Igor/nu mai au cum să fugă”

Dana Criste: p. 9-„afară plouă, e noiembrie./dar nu în suflet.” „A ce miroase azi,/dimineața/a strigă aprins?”

Daniela Micu: p. 9-10-„Omul cerc și Omul linie/această capcană/are nevoie de suflet.” „Fiecare cruce are un adevăr iar tătăduitorii/răscoliți de furtuni nu-l află decât dacă își pierd și/apoi regăsesc măsura.”

Dan Elias: p. 10-„Din clipa când am înțeles/că sunt complet inutil/unei primăveri sau unei ninsori,m-am hotărât să-mi fac singur altele.” „Pentru claritatea privirilor voastre/stau agățat într-un fir subțire/peste acest apus de soare”, „Pun câte o linguriță de Dumnezeu/în aerul pe care-l respiri”

Viorica Gheorghe: p. 10-„Doar tristețea unei risipiri m-a strigat/iar ruga n-a mai știut să germineze în suflet/șopotul ierbiilor.” „Și totuși, Doamne, oprește bucuria,să îmi fie dor și de o întristare/în lipsa Ta!”

F.M.Ciocea: p. 11-Un scenariu plauzibil. S-ar putea să se întâmple chiar mâine. Sunteți pregătiți?

Vasile Iordache: p. 11-„Nu, nu! Nu sunt singur/Singurătatea mi-a fost însoțită permanent.”

Alexandru Bulandra: p. 12-Vă lansez o provocare: Dumnezeu și ipostazele sale palpabile în religiile lumii.

Adrian Bucurescu: p. 13-Nu sunt istoric, dar realizez că teoriile dumneavoastră sunt foarte îndrăznețe.

Silvia Bîtere: p. 13-Cine nu și-ar dori asemenea prieteni?

Marian Ștefan: p. 14-Nu-i așa că jurnalul vă oferă un sentiment de împlinire? După ce le-ați consemnat în el, deja faptele relateate devin istorie.

Vitalie Buzu: p. 15-Cinstirea eroilor este un act de demnitate, respect pentru valorile în numele cărora s-au sacrificat.

Tudor Amza: p. 15-„Și fagurii noișii se ascund după zori/Cînd sîngele-mi coase-n priviri iasomia”

Lili Balcan: p. 16-17: O carte nouă?

Răzvan Ciucă: p. 17-18: Astfel, necazurile d-voastră au inspirat un act literar valoros.

Titi Damian: p. 18- De acord cu afirmația finală.

Leonard Voicu: p. 19-Un roman inedit?

Carmen Sorescu: p. 20-Un poet de înaltă vibrație. Bravo!

„Și dacă până la urmă voi fi sicriul tău în care ai vrea să mori/de câteva ori pe zi/te-ai mai trezi vreodată?! /Aș fi din nou singură și/dimineața m-aș uita/la încheieturile mâinilor să-mi potrivesc soarele”

01.06.2020

Paris
Dan Simionescu

Titi Damian

- LECTURI LA MIEZUL NOPTII
- EXEGEZE CONTEMPORANE

Dintotdeauna am admirat la d-l Titi Damian puterea de muncă, arta de a transforma travaliul intelectual, uneori arid, într-un produs axiomatic valoros. Prozatorul Titi Damian, dublat de cititorul consecvent Titi Damian, știu ce înseamnă o carte, care, din varii motive nu ajunge suficient de masiv în librării și mai ales la cei care ar trebui să inițieze demersurile critice necesare, drept pentru care, iată, a strâns în două volume frumos editate o sumă de cronici de întâmpinare.

Unele din cărțile recenzate nu sunt ușor de citit și pentru a le înțelege și judeca corect trebuie să posezi tu însuși o cultură vastă. Vă spun din experiență că nu o poți face decât cu pixul în mână și calculatorul deschis pe site-urile bibliografice.

Cronica de întâmpinare nu este critică literară, iar faptul că cineva recenzează o carte nu înseamnă neapărat că acea carte este o capodoperă. În literatura română post-decembristă s-a scris multă poezie, s-au publicat foarte multe romane, dar, din păcate prezența lor în orizontul cititorului și criticii de ținută a rămas destul de redusă. Nici nu avea cum să fie altfel din două motive simple:

tirajele reduse și inflația de titluri, imposibil de digerată de criticii cu viziune.” Vizibilitatea” autorilor neafiliați grupărilor bucureștene a fost asigurată de revistele literare editate în provincie. Scriitorii precum d-l Titi Damian și-au asumat rolul de mentori și recenzori, provincia devenind astfel portdrapelul literaturii de calitate. Când deschid o carte valoroasă, de orice gen, sunt pur și simplu entuziasmat. Iată, îmi spun, cât de vie este viața literară românească!

Dar un demers axiologic corect nu îl va iniția critica literară, este imposibil. Imposibil fizic, deoarece un om nu poate investiga miile de titluri care apar anual, multe insignifiante, dar nu puține de înaltă ținută. De obicei în lumea literară autorii valoroși sunt cunoscuți și totuși apar mereu cărți bune scrise de autori necunoscuți. Nici timpul nu mai este un criteriu de selecție, poate doar un computer genial din viitor să o facă...poate. Să revenim la cărțile d-lui Damian. Parcurgându-le, ghicești imediat că au fost scrise de un prozator talentat. Limbajul este viu, acaparant, transformând subiecte de obicei aride în bucurii intelectuale simple și directe. Cu aceste ultime două apariții editoriale ne demonstrează ceea ce știam deja...complexitatea sa ca om de litere.

16.05.2020

Paris
Dan Simionescu

Eugen Pohonțu

POEME

O plachetă cu 34 de poeme traduse foarte bine în engleză de Oana Maria Axon. Lirică introspectivă, acordată sine die la mediul înconjurător, pe care-l descifrează într-un mod original:

„străin fiind nu pot fi singur/am depărtarea/incomodă, făcând lucrurile transparente,/precum un ultim cântec al supraviețuirii/deasupra tuturor lucrurilor”

Când traversează anotimpurile, poetul o face simplu și conștient de repetitivitatea lor:

„fiecare zi mă trezește din moartea celeilalte/fără emoții sau amintiri/și fără șanse”

„veșnicia este precum zborul cocorilor toamna/Sau celor

sortiți prea târziu”

Relația sa cu veșnicia este una specială:

„voi deschide o tihnă către moarte/transformând senzația despărțirii apelor/în curajul trecerii pe malul celălalt”

Poemele lui E. Pohonțu transmit mesaje simple, concentrate, persuasive, și, probabil, acesta este atul succesului într-o lume literară aglomerată. Încarci emoțiile și înțelepciunea existenței tale în câteva strofe care merg drept la țintă. E.P. este un poet sensibil, care trăiește la modul sublim aventura pendulării între două lumi. Una reală, cu duritățile ei și alta onirică, minunată, regeneratoare.

18.05.2020

Paris
Dan Simionescu

VALERIA MANTA TĂICUȚU

MOȘTENIREA LUI MAMIN

Un roman în care satira, ca un fir roșu, traversează coloana vertebrală a narațiunii, un roman venit firesc în continuarea primului, *MAMIN*, dar mult mai cut, mustind de umor efervescent, mai ales că numeroase personaje au un corespondent în viața literară și politica românească. Mărunțeștiul, o localitate oarecare, devine epicentrul poveștii. Generalizând, poate fi o metropolă sau oricare localitate provincială unde orgoliile, pasiunile, duplicitatea se amestecă cu accente groțesti în existențele cotidiene ale indivizilor. Plasând în prim planul acțiunii vizita unor scriitori de la capitală în Mărunțeștiul aparent banal, Valeria Manta Tăicuțu transformă evenimentul într-un adevărat spectacol hollywoodian de sorginte polițistă-SF-horor. Ei bine, pentru cine cunoaște cât de cât viața literară românească postdecembristă recunoaște în

personajele romanului mulți corespondenți reali, caricaturizați la extem, pe care, într-un gest de negare a existenței obositoare și degradante, îi ucide sangviniscent la final.

Sforăriile politice provinciale și omnipotența sunătoare a unor lideri zugrăviți în tușe reptiliene, toată această nebulă amplificată de aburii alcoolurilor generează o atmosferă suprarrealistă, cubisto-shagalliană. Vizita scriitorilor beți la mormântul lui Dumitru Pricop declanșează carnagiul generalizat, iar povestea relatată cinematografic capătă valențe macabro-ironice.

Îndrăznesc să afirm că *MOȘTENIREA LUI MAMIN* este un roman eveniment, care nu are nimic feminin în paginile lui, un roman pur și simplu, o capodoperă a genului. Citiți-l! Veți deveni mai buni și mai înțelepți.

10.05.2020,

Paris
Dan Simionescu

Petre Ioan CREȚU

RECVIEM PENTRU O ROATĂ BOLNAVĂ MINTAL

În acest nou volum, cu poeme ample, PIC nu se dezmințe, perseverează în perfecționarea exercițiilor de sinceritate. Este profund liric și desigur vede lumea prin filtrul sufletului său, o lume cu accente sombre uneori:

„de la un timp/toate lucrurile din jurul meu/au început să mă părească”

„vine o vreme când poezii/devin umbre/devin case/pline cu stihuri”

Dar senectutea furnizează de obicei un mare atu, înțelepciunea, înțelegerea:

„hei, om bătrân,/Cât de mult îți semăn/Nu-i așa că amândoi cioplim/În plină zi statui de întuneric?”

Și fiindcă ești înțelept poți privi iubirea cu detașare:

„nici nu-mi mai pot dezlipi/privirea de tine

așa cum ești înfășurată/în zăpezi rezezi și umile”

„nu-i așa că simți/cum se năruie neputincios timpul în noi/apoi cum mi se despacă umărul/în așchii de os și roți dințate”

Asta fiindcă poetul asociază atemporalitatea cu dezintegrarea fizică a materiei, totul într-o succesiune personalizată:

„o mașinărie infernală/ticăie în oasele mele/nu știu ce ce este și nici nu mă interesează/în suflet știu sigur/am un pendul/el mă ajută să țin ritmul”

Cum am afirmat și altădată, PIC este unul dintre helisiștii de marcă, un poet pe care orice publicație literară din România ar fi mândră să-l găzduiască în paginile sale.

27.05.2020

Paris
Dan Simionescu

SPAȚIUL MIORITIC

Prin labirintul astral
s-a rătăcit înaripatul cal
care tot își mai caută stăpânul
care-i dădea apa și fânul.
Dar tânărul, frumosul cavalier
zace pe un asteroid stingher
cu oasele sticlind
cu dinții rânjind
străpuns de peste două mii de ani
de lăncile a doi dușmani
c-avea gânduri mai multe
pe care Cerul sta să-l asculte.

Nedeia-Cetate

Am supt lapte cu miros de pelin
și-am crescut tot așa de felin
ca pisica sălbatică și ca lynxul
și m-a ajuns Dor-Nestinsul.
Mai ales în Țara Salcânilor
am băut înțelepciunea lumilor.
Am neliște-n ochi de la dropii,
tulburat ca plopii.

Într-o seară încondeiată frumos

am pornit cale lungă pe jos
încălțat cu opinci descântate
de trei babe din trei sate
înspre Nedeia-Cetate
ca să mă bat cu Nefărtate
și să salvez Divina Carte.

INDISCREȚIE

Ce mai faci, Doamne, drăguțule?
De când n-ai mai mâncat?
De când n-ai mai dormit
pe crivatul de flori parfumat?
Ce-ți mai fac neamurile?
Mai știi ceva de ele?
Doamne, Ți-a fost greu fără mamă,
care să Te îndrume în toate cele
pe când erai și Tu pruncuț
plângăcios și tare micuț?
Doamne, Tu când Te mai hodinești
după atâtea treburi cerești?
N-ai obosit și n-ai cărunțit
vegându-ne la nesfârșit?
Să nu Te superi pe mine
Că Te întreb așa ceva!
Așa-i la noi la țară
când ții la cineva.

CIREȘAR

Un sticlete fricos
între vișine coapte.
Sub frunza dovleacului
pisica încremenită
cu ochii la el.
Pe leasă clămpăne o barză.

FRONTIERA TĂCERII

Anatomia acestui sentiment
te face extrem de atent
la nervurile lui ca o plasă
ce se lasă
pe casă
pe care o învăluie în teroare.
Prin curte nu mai adie nicio boare.
Totul e nemișcat.
Tăcerea este de nesuportat.
Zorile nu au mai venit.
Și cerul, ah, cerul e prea liniștit!

BIOLOGIE

Ochii tăi ca două geosfere
se-acopăr de nori

și de mistere
iar pleoapele tale
acoperite de zale
clipesc nervos
spre mine cel întins pe jos
cu mâinile pe piept
îndrăgostit și nedrept.
Nici tu nu ești mai lucidă
când pe trupul meu înflorit
te întinzi precum oomidă.

Evenimente cosmice

Erupția cromosferică
a Soarelui-Tarelui
învioarează
stratul ionosferic D,
în vreme ce
unde hertziene
și unde lungi
răgușesc
sau chiar amuțesc.
Pe Lună
un ucigaș își șterge
cuțitul de sânge
în nisipul cel alb.
Pe Venus

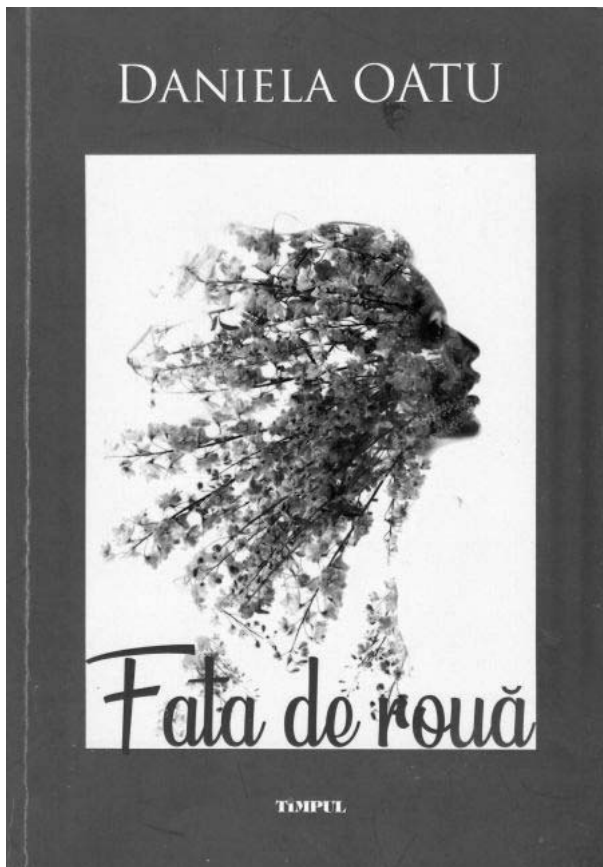
în toate altarele
ard mii de lumânări.
Îngerii își trag vizierele
și plonjează în nadirul verde.
La stâna din Munții Carpați
baciul și ciobanii își fac cruce.
În cimitirul din luncă
morții șușotesc și se împielțează
gătindu-se de Înviere.

ZBOR SÂNGERIU

Lin, mai lin, pajură, lin!
Abia mă mai țin.
Părul îmi flutură și mi-e frig
de bătaia aripilor.
Să ne odihnim pe acel dig
care taie apa de foc!
Lin, mai lin, pajură, lin!
Nu mai am carne să-ți dau.
Nu mi-a mai rămas decât un ochi
cu care vreau să văd
pană unde au țâșnit stropii
din sângele Mântuitorului.
Vor fi înroșit
poarta Raiului?

Adrian Bucurescu

POEME PENTRU 1001 DE NOPTI ȘI DE ZILE

DANIELA OATU face parte dintre acei poeți cărora le aștept mereu și cu sporit interes următoarea carte. În aceasta din urmă - „Fata de rouă”, ivită de curând la Editura „Timpul” din Iași - am găsit-o pe poetă tot printre metafore și printre idei, la fel de inspirată cum era la prima carte, „Eternitate fragilă” („Cronica”, 2003), la fel

de surprinzătoare ca în „Fantasmele versului rău” („Timpul”, 2017), tot la fel de doamnă a poemului concis și scânteietor, ca în „Anotimpurile Himerei” („Timpul”, 2019).

Acum, poeta este „fata de rouă”, fata care spune povești ca Șeherezada, îmi spune mie, cititorul, care mă numesc Shahryar și sunt monarh persan. Îmi spune o mie de povești în 1001 de nopți, dar cred că îmi spune mai multe fiindcă fiecare poem-poveste are o mie de înțelesuri frumoase, spuse în acea limbă în care poezia se simte cel mai bine. Să facem prezentările: fata de rouă este aceea care, „pe când era mică, o zbughea din fotografia spre râu ca să arunce pietricele în propriul chip”. Și fiindcă, astfel, „se tulburau poveștile-n larg” și s-a scurs multă moarte din supărarea regelui persan, e cazul să ne-apucăm să spunem povești fiindcă „povestea ne va mântui”.

Fata de rouă nu este personajul poetei și nu este nici pretextul poeziei. Și dacă este doar o idee, nu chiar de aici pornește izvorul inspirațional al poetei? Nu de aici se naște însăși valoarea poeziei pe care o scrie trăind-o intens? „Alcătuirea” aceasta din lacrimi de rouă, dar și din roua ca trofeu al vieții, nu se lasă pusă în nicio personalizare; ea povestește „șoptit”, cu sânge de rouă și, dacă totuși vreți s-o cunoașteți, căutați-o în poemul „Victimă colaterală”. S-a avântat în larg / când marea / în prag de pensie / își îneca valurile visând / să se retragă / undeva, la țară. S-a avântat în larg / vrând să-și închidă cu povestea rănilor...

Înțeleg că Daniela Oatu scrie numai după ce prinde clipa evadării din concret, „când lacrimile i-au rămas fără țărni” și când percepe mirosul de esențe. Acolo ne duce pe vorbele versurilor sale, acolo unde o găsim punând cuvintele unul după altul pentru a agăța de ele imagini, după ce a găsit unghiul cel mai favorabil. Fiindcă ea scrie pur și simplu pictural, scrie direct în imagini și evită ezotericul; dimpotrivă, se devoalează, nu vrea să rămână doar ea stăpâna gândurilor în care locuiește.

Incursiunea în viață și în moarte a rămas de o mie de ori fără final („nu există drum de întoarcere spre povestea de ieri”) de aceea a putut fi și repetabilă, dar, oare, fata de rouă a știut că „numai povestea poate condamna sau nu la moarte veșnicia”? Poeta lasă finalul deschis nu către legendă, ci către noi, fiindcă în fiecare „zace câte-un Shahryar”.

Daniela Oatu, următoarea carte?

George STOIAN

ARENA CU FLUTURI

Strig în pustie
poate că voi dezlâna seceta, stârnind norii
ploi răzlețe să ude nisipurile muțeniei mele
rătăcit în propria minte
caut niște vânzători de zâmbete
să facă tumbă prin sufletul meu
ca printr-o arenă cu fluturi

în aula singurătății se așază niște raze
ele așteaptă apa vie a cunoștinței binelui și
răului
profesorul nu-și mai împarte cuvintele
razele se ridică și pleacă
scaunele plâng în întuneric
liniștea ruginește pereții inimii
universitatea aceasta are un mare coeficient de risc

aici tăcerea nu mai transmite nimic
nu-i decât o nișă în miezul sufletului din care
ies păsări albastre cu aripile rupte
ele se așază pe brațele copacilor și tac
(mai bine decât un cântec de jale totuși)

satul e plin de arbori uscați și case părăsite
numai aburul cafelei mele mângâie aerul
un ultim om se încăpățânează să plece

un om și un câine întunecat întinși pe dunga
zării
recroiesc orizontului mantia dimineții
pe care mai bate soarele din când în când

NU ȚIPAȚI LA MINE, CUVINTELOR

nimeni nu trăiește pentru el însuși
totuși voi porumbeii mei voiajori prin poeme
v-ați așezat pe streșina minții
și-mi cereți răvașe pentru ziua de mâine

nu țipați la mine, cuvintelor
mă tot scobiți prin creier ca niște burghie
când e timpul tăcerii nu sfâșiiați liniștea
vi se cuvine un repaos în cămașa de umbră
a damei de cupă

întoarceți roata cerului și modelați pentru
oameni
răbdarea înțelepciunii lui Iov
faceți vase de cinstă pentru împărăția luminii și
liniște... liniște să fie în ungherele minții
gândurile vinovate ale lumii să cadă
nu vedeți cât este de palidă moartea între două
tăceri?

gândiți atât de tare încât vă aud din miezul
însingurării

precum aud embrionii de grâu explodând sub
țărână
iar pasărea... pasărea aceea care nu se vede
dar cântă în inima pădurii ca în inima mea
mă ascunde în propriul ei cântec

DOUĂ MALURI

dacă nu plouă se va stârni plânsul
din inima de lavă a țărânei
se vor deschide gurile sufletelor
precum ale peștilor - pe uscat -
timpul se încovoie ca o virgulă
între două perne fără de rost
totuși le așez acolo seară de seară

o ființă invizibilă îmi
doarme alături
genunchii inimii tremură
într-o ultimă rugă
sufletul încearcă să coboare de pe cruce
două maluri se aruncă spre mijlocul apei
căutând îmbrățișarea

CRIOGENEZĂ

Rătăcești de-a lungul timpului, iar moartea
vine năvalnic în urma ta.

Orașul din câmpie

Drumul de la răsărit la apus
precum acceleratul care a dispărut
în frigul orașului din câmpie
ca într-un triunghi al Bermudelor
ce adună
plânsul bărbătesc al vecinului de palier
care și-a condus prima oară fiul la aeroport
pentru a încerca o viață mai bună
și tânăra fată mereu zămbitoare
chiar și când ți-a povestit cât de greu
se poate îndura uneori un zâmbet
ambulanța vișinie mereu prezentă
și crâmpie din vorbele brancardierilor
sub cerul auriu de care ne temem
în lumina blândă
din sala mașinilor centralei electrice
lângă blocurile de garsoniere confort redus
unde aburul cafelei de revoltă sau împăcare
urcă peste geamul înghețat
precum un șarpe la auzul flautului

Vedere de la parter

Strada străjuită de ulmi
ca un pronaos al unui imense catedrale
unde totii vorbesc o limbă veche
și te confundă cu un unchi al tău
pe care nu l-ai întâlnit niciodată
și totul pare a fi un fel de semn al inimii
o jumătate de fericire
când cineva încerca să-l zărească
pe un altul ce îl caută la rândul său
într-o gară de provincie
sedusă și abandonată
mai repede decât ar putea crede
seducătorul însuși
când hulubii se adună între linii
și vegetația albește brusc
sub lumina zgârcită a toamnei
căzută
peste cărțile desperechiate de tarot
peste vederea de la parter a dimineții
asemeni unei femei frumoase
care încet te părește

Alexandru CAZACU

De câte ori ți-ai reîntrupat pașii,
așezând sub ei mantii de catifea?

Vorbele tale însă și-au asumat doar sintaxa;
semantica nu mai este de actualitate.
Luminații lumii fac legi, dau verdicte...
În imperiul rațiunii nu-și au locul emoțiile.
Ne scuturăm de ele ca pe niște copaci, de
frunzele lor.
Era tehnologiei... În ea hibernează marmoreeni
ca niște stâlpi de aducere aminte, pe care stă
scris:

Cândva a existat iubirea. Era un fel de prosteală
ridicolă, o boală a lumii. Cine se îmbolnăvea,
zâmbea prea mult. Devenea dintr-o dată naiv, ca
un fluture care crede în veșnicie. Mîntea i-o lua
razna și devenea liber, prea liber. Primea o
putere stranie, un avânt teribil, expunându-se la
riscuri de neimaginat. Boala aceasta a fost
eradicată în secolul 21. Cine dorește să
experimenteze acele senzații, să se programeze
în laboratoarele noastre. Vă vom dezgheța
crionautul preferat. Acesta vă va ajuta să simțiți
pericolul iminent din alte milenii, în care era
omenirea bolnavă de dragoste. Atenție totuși!
Experimentarea emoției dăunează grav speciei
techno-umane!
Cine citește, să înțeleagă!!!

Emilia AMARIEI

Recul

de un timp
mă locuiesc doar pe dinăuntru
pe dinafară sunt gol pușcă
port doar o pălnie de tablă pe cap
și sandale din pânză

din când în când
îți scriu o scrisoare
alteori un poem
și atunci mă apuc
cu mâinile de cer
și mă dau huța-huța
sau smulg iarba
crescută stingher
pe coapsa mea stângă
frumos încrustată
cu fire subțiri din sticlă și fier

vorbesc mai tot timpul
cu tine în somn
pătruns de taină
ca un inorog
care și-a pierdut somnul
și cornul prea copt
și când te gândești
că eu sunt vântul
blocat de o viață în livezi
doar tu îmi amintești
că am fost cândva tânăr și zeu

bolborosesc cuvinte ca pe un rit
ca pe o vrajă de seară
cu fruntea sprijinită în mâini
și cu ochii în palmă

putred cerul veșted pământul
și tu râzi în hohote
din spatele acestor nimicuri

Străinul

într-o noapte
un străin ne-a bătut la poartă
eram un copil nevinovat
și era toamnă abia împlinisem patru ani
ai mei i-au dat să mănânce ceva
pâine cu brânză și o ceapă
apoi l-au culcat cu mine în pat
în camera mea
o cameră mică cu tavanul jos
fără lampă
doar o candelă e aprinsă mereu
privită de afară și se părea că
fereastra era în flăcări
și umbre lungi băntuiau de zor
dudul din fața casei lângă fântână la geam
deodată câinele a început să urle să latre
sfâșietor la lună
și toată noaptea nu am putut să dorm
îi priveam somnul
cum zgâlțâia patul și casa
mă înfricoșă

când s-a făcut dimineață
străinul i-a luat lui tata căruța
și caii și pe mine sub braț
de atunci nu mai știu nimic
despre ai mei
nici despre mine
ochii mi-au ars în plâns
până am orbit

anii s-au scurs precum clipele
până m-am stins
abia atunci a venit un înger
m-a luat de mână și m-a dus
înapoi acasă la părinții mei
era liniște și simțeam
ca și cum chiar am ajuns la ei
mă așteptau nemișcați
în fotografia sepia înrămată
din ochi încă le picurau
lacrimi uscate

pe când eram copil
mă ascundeam în oglinzi
și ele se lipeau de sufletul meu
una într-alta la nesfârșit
azi sunt tot ce mai curge prin vene
în loc de sânge

mult mai târziu am aflat
că străinul mi-a fost dat
și că rostul lui a fost
să scrie pe sufletul meu nimicuri
cu litere reci așa cum a scris
când s-a înălțat
pe o aripă de curcubeu poetul
și tot atunci am aflat
că pe străin îl chema...
Nichita

Într-o zi de treispe fatalitatea din fiecare zi

(se pare că fiecare avem o zi de 13 într-o
marți nefastă)

spune-mi cum de nu ai obosit

să umbli cu inima în brațe
bolborosind cuvinte deșarte
ori alunecând de-a lungul străzii
lovită cu pietre de bărbați
îmbrăcați în negru

îmi aduc aminte că într-o zi de treispe
ți-am spus că îți voi întinde
covoare de flori sub pași
și-ți voi umple zilele toate
cu mii de artificii și păsări de foc
că îți voi înfășura trupul cu fluturi
și vei străluci ca un luceafăr
în sufletul meu

îmi ciugulești deja tristețea
și lumina din ochi
și parcă tot singurătate se face mereu
uite cum taste carnea în noi
și cum umbră îmi e gândul
și trupul bolnav
crucificat de călugări în răspântii de leac
și spălat de bocitoare bătrâne
până la sânge și nervi

iubim și urâm urâm și iubim
doar ca să urâm din nou mai pățimaș mai
adânc
de cum bate miezul nopții
mâinile tale răsucesc gâtul cocoșului negru
apoi picuri sângele lui fierbinte
în cartea mea cu versuri
din care se vor prelinge cuvintele
ca niște blesteme
știi că ochii mei nu te-au văzut
niciodată?

Petre Ioan CREȚU

DORURI

Pusesem depărtarea-n paranteze,
ca niște ziduri îndoite-n părți,
crezând că s-ar putea să nu conteze
câți kilometri ne despart pe hărți.

Și îmi pusesem doru-n carantină,
și anulasem dreptul lui la vis,
dar dorul e de suflet și lumină -
nu poartă mască, nici nu stă închis.

În vremea asta tristă, de tăgadă,
când ne temeam să nu cădem în hău,
mergeau pe străzi, ca nimeni să nu-i vadă,
doar dorul meu, la braț cu dorul tău...

GOPACI IZGONIȚI

Ne spunem oameni. Jalnice făpturi,
ce am ajuns, înotând prin păcate,
niste copaci izgoniți din păduri,
care își duc rădăcinile-n spate.

Niște arbori cu frunze de fier,
cu ramurile îmbătrânite de soare,
rătăcind pe un drum către cer,
cu răni răsărite pe mâini, pe picioare.

Niște copaci căutându-și pădurile
sau oameni visând focul roșu din vetre.
Ni-s ochii închiși, uscate ni-s gurile,
iar sângele ne rămâne pe pietre.

Prea lung e drumul ce către nicăieri
ne duce pașii grei și istoviți...
Din care ape ne luăm puteri
noi - oameni sau doar arbori izgoniți?

TRISTEȚEA PRIN ORAȘ

Printre clădiri și tomberoane,
tristețea se plimba pe stradă.
Dar nimeni nu ieșea s-o vadă,
nici măcar scurt, de la balcoane.

Sub cerul roșu, ca de sânge,
plutea un sentiment de boală.
Iar noi eram toți într-o școală

în care ne-nvățam a plânge.

***

Implicați într-un tăcut război,
ne-a cuprins, ca din senin, nimicul,
brusc, înțelegând că ombilicul
ființării nu-i legat de noi...

Tristețea s-a înstăpânit...
Orașu-i gol și-ncremenit...

TIMPUL

„Mai mult timp pe cap de locuitor”.
Marin Sorescu

Niciodată nu s-au întors toți de la război...
Când clopotele morții se auzeau bătând,
unii au îmbrățișat veșnicia luptând,
alții s-au întors acasă. Eroii.

Și-au sărutat iubitele, surorile, mamele,
și-au strâns tații în brațe și frații mai mici,
fără a crede deplin că sunt din nou aici,
își povesteau, seară de seară, dramele.

Aprindeau, cu vorbe încete și molcome,
focul
prin care-au trecut, fiecare în parte,
ceilalți s-au dus direct către moarte,
pe ei i-a adus acasă norocul.

Aveau timp, vorbeau greu și-apăsător,
cântăreau fiecare cuvânt,
de parcă cei întorși în pământ
timpul lor aici l-au lăsat...

Bătrânii zic că după război
timpul nu mai e cum era înainte –
se face un râu de smoală fierbinte
ce curge privind mereu înapoi...

DE-AM ȚINE MINTE...

Viața mea!
O clipă de-ar fi fost să ție
am întrerupt cu ea
o veșnicie.

Lucian Blaga

De-am ține minte cum e-n veșnicie,
ne-am mai teme atâta de moarte,
ne-ar mai fi atât de dragă această
trecere
dintr-o parte în cealaltă parte?

Dacă am simți, aievea sau în vis,
liniștea eternității profunde,
am plânge după ceea ce credem că-i
viață,
la capătul suflării muribunde?

Dacă am păstra în sângele nostru
însemnele timpului din care venim,
ne-am mai tângu interminabil fiindcă,
negreșit, cândva o să murim?

Poate că, ridicându-ne ochii spre cer,
căutăm drumul ce duce-napoi,
poate că la nașterea noastră a murit
eternitatea din noi...

ÎNGERI PĂGÂNI

Azi-noapte, am visat niște îngeri,
fără aripi, cu flori negre-n mâini,
niște îngeri pășind prin lumini ca prin
iarbă,
niște îngeri aproape păgâni.

Băteau îndelung, la intrarea în vis,
cu florile negre în muchia porții,
încât mă-ntrebam, speriat, dacă sunt
niște îngeri ai vieții sau poate ai morții?

Lumina din ochi le era înnegrită,
iar buzele prinse într-o imensă tăcere –
niște îngeri cu flori negre-n mâini, ce
păreau
reveniți dintr-o mare cădere.

Niște îngeri ce-și caută aripile,
pășind, înfrigați, din vis în vis...
Am înțeles, fără să-mi spună nimeni,
că zborul meu, de-acum, e compromis.

Petru BOTEZATU

PIATRA CU PĂCATE

Cu fiecare piatră
Se face urmă
Piedica n-are urme
Pașii când trec se face de ziuă
Noaptea dorul e mai puternic
Carnea nu se împarte pe colaci
De lapte cum izvorul nu se
Face pământ oamenii să-l ocolească
Cu putere grea
La adăpat oamenii vin cu încredere în ziua de apoi
Fericirea când crești
Se dă de pomană pește
Masa scrisă cu piatră și spumă
Laptele împart piatra să se desfacă de păcate
La adăpat oamenii se duc
Cu pomenile scrise

CU FAPTE CU TOT

Se coace iarna
Zăpada așternută peste masă
Împarte crucile să aibă și oamenii ce mânca
Rosturile se așează
La porțile dorului
Amarul să nu-i încerce
Pofta de semeni
Să zacă petrecută
Cum și sfinții
Stau petrecuți peste poftele
Adormiților cu fața la Poartă
Ziua se arată senină
Cum e și cerul ales cu fapte mărețe
Numele ursitorilor dacă îl strigă
Se desfac morții de carne
Și ochii se prefac că se uită
La marea lumină
Dată de pomană cu fapte cu tot

MÂNCARE ALEASĂ

Frica de moarte
Se desface de pământ
Se arată la lume
Acoperită
Se împarte la vii
Mâncare aleasă
Colacii vorbei
Nu se înnoadă
Frigul din oase
Nu întreabă lumea
Dacă poate să stea
Așezat la porți
Frica de moarte
Nu se uită la lume
Banii îi dă de pomană
Să se fiarbă laptele
Sub ochii curioșilor
Masa are gust de tămâie
Flacara stinsă înaintea vorbei
Ochii capătă lumină
În fiecare dimineață
Lumea ca să o vadă dezbracată

Luminița COJOACĂ

GÂNDURILE LAVINIEI

Soarele brăzda odaia prin câmpul de flori al perdelei suindu-și lumina mai sus de jumătatea verzuie a peretelui. Tapetul și podeaua se albeau într-un desen asimetric fremătător uneori, ca și cum ar fi respirat a viață. Chiar și asparagusul părea că pulsează în ghiveciul lui licărind când din niște frunze, când din altele.

În lumina uscată a după-amiezei Lavinia șezu pe marginea canapelei nehotărându-se dacă să reflecteze asupra discuției ce tocmai se sfârșise ori să își conducă gândurile către teritorii mai calme. Ascultă sunetul pașilor mistuindu-se în hol, ezitarea lor, cadența ritmată ca o bătaie de inimă emoționată, apoi se ridică frământându-și palmele, tăind cu silueta sa sumbră desenul zilei. Merse la fereastră și îl urmări prin dantela perdelei pe bărbatul său conducând vizitatorul inopinat către poartă.

Se întoarse către gheridonul cu asparagus, dar fără să vadă altceva decât plâsmuirile minții sale. Oscila între liniștea netulburată și irascibilitate. De când i se vorbește despre motivul vizitei neanunțate o amintire refuza să îi dea pace lipindu-se cu obstinație de oricare gând ce i se zămislea. Era o amintirea veche și mai degrabă ciudată decât stânjenitoare. Distanțarea de momentul acela o făcuse să își piardă din importanță. Se întreba, însă, acum ce însemnătate căpăta aceasta în viața sa.

Își trecu palma peste plușul canapelei gândind la dulcele calm al zilelor sale din ultima vreme. Niciodată nu crezuse că l-ar putea pierde, dar constata că ținuse de el ca de ceva ce ar fi putut fi pierdut cu ușurință. Când se cufundase cu plăcere, aproape lascivă, în zilele acestea de liniște și de dulcețată, când ambalase totul în bine și bun de dragul lui, dar mai ales de dragul propriului confort, nu se gândise că ar fi putut ajunge vreodată să piardă tot. Nu își propusese decât să clădească o viață conjugală calmă așa cum intuia că își dorise și bărbatul său. În coada ochilor, dincolo de inflorescențele perdelei îi ghici silueta pe alee, îi ghici pasul, felul în care își așternea un picior, apoi celălalt, ținuta dreaptă ascultând ori făcându-se ascultat, seriozitatea și calmul care îl făcea să câștige încrederea celorlalți, chiar și a vizitatorului ce îl privise întâi cu suspiciune. De ce oare? Intrând își rotise privirea cu aroganță prin încăperea, îi măsurase în lung și în lat în tăcere, cântărind valoarea lor și a lucrurilor care îi înconjoară. I-au servit cafea și prăjituri, iar bărbatul ei i-a vorbit ca unei cunoștințe vechi. Avea el un fel de a se împărtăși cu căldură extrăgând bunătatea altora din străfunduri ori aducând cumva un surâs pe chipul cel mai posac. Întâi i-a ghicit crisparea sub pliurile subțiri ale frunții și în acel fel de a asculta concentrat vorbele oaspetelui, apoi își îndreptă câteva clipe privirea spre lumina de afară. Când reveni își luă ceașca din mâinile ei și începu conversația în modul cel mai relaxat.

Lavinia lua rareori parte la discuțiile legate de profesie ale bărbatului ei. Așa că avea doar cunoștințe superficiale despre îndeletnicirile lui zilnice. O mulțimea să știe confortul venitului lunar, alături de asigurarea viitorului copiilor. Îi ajungea să știe că pe ușa mare din lemn intră în fiecare seara un om ce s-a recomandat de când a venit prima dată în casa părinților săi și până în acel moment ca fiind prospect. Mai aflase indirect că deține terenuri și forează. Iar când a cerut-o a asigurat-o că are un venit îndestulător și că poate întreține o familie, dar nu îi mai păsa. Adevărul e că o tulburau într-atât lipsa ori prezența lui încât simțea că se frânge în două, o privire, apropierea, o vorbă de-a lui reprezentau balsamul acelor zile.

Deși trecuse de vârsta copilăriei era încă un copil când îl văzuse prima oară în vestibulul acela. Ea pleca închizându-și haina, luându-și rămas bun în vreme ce se strecura pe lângă bărbatul ce rămăsese înțepenit în prag schițând un salut. Uimirea pe care o produsese o determină să își măsoare pasul ca o cocheta lăsând să îi poarte vântul în urmă parfumul pe șalul cel lung. Îl revăzu de câteva ori, îl căuta, apoi, pe străzi pe care credea că ar putea trece, până să ajungă să îi umple mamei sale brațele cu flori. Vorbea frumos, cu

oarecare timiditate, dar mereu vesel, purtând razele soarelui în buzunare și o sclipire în privire care o înflora de parcă ar fi venit din sine, din primele licăriri de culoare, din negura unor zile duse de mult.

Nu mai știa de ce și cum a început să își îndrepte gândurile înspre el și nu înspre altul. E drept că pretendenții nu făceau coadă la ușa ei, dar doar pentru că era prea retrasă.

Un singur moment fusese de ajuns pentru a-i fi tulburate gândurile de ideea că ar putea pierde tot ce îi era mai drag, de a lăsa în urmă nu numai zile confortabile și blânde, dar și luxul de a se gândi cu plăcere la copiii ce se jucau în odaia lor de sus nestingheriți de griji ori suferințe. Îi părea că dintr-o dată exista putința ca tot ce o înconjura atunci să fie pulverizat într-o clipă, ea plonjând într-o realitate cu totul diferită, cu suflătorul chircit de suferință, lipsită de calmul din care gustase cu nesat și de care devenea din ce în ce mai hotărâtă să țină cu toate puterile.

Ar fi trebuit să cheme fata să strângă ceștile de cafea de pe masuță, dar nu se grăbi să o facă. Tăcerea ce se lăsase după ieșirea celor doi îi lăsa mintea să calculeze posibilități, să străbată desiș de gânduri și amintiri nestingherite, chiar dacă ar fi preferat să reflecteze la o listă de cumpărături sau meniul pentru ziua următoare. Avea multe de făcut, erau niște lucruri de reparat, de socotit ultimele cheltuieli, nu îi leșeau niște calcule și avea impresia că cineva încercase să îi ducă de nas bucătăreasa. Dar mirosul lemnului umed al scândurilor și al prafului bătut în picioare îi revenise atât de persistent/pregnant în minte încât se strânse în sine oprindu-și gestul de a merge la masa de scris înăpăru că este iar copila ce își trăsese sub sine panglicile și își acoperise cu poala rochiei picioarele și pantoforii aceia cu roșu și alb, așa cum își acoperise și obraii în palme strângând din dinți și rugându-se să nu fie văzută. Îi păruse atunci că fusese un moment de mare curaj și încredințare, dar în egală măsură nu credea că mai simțise o frică ce să îi fi răcit sudoarea și care să fi tremurat mai mult prin carnea sa de copil.

Oricât era de copil gândise fatalist că, de i s-ar sfârși viața atunci, nu avea oricum ce face și că aceea trebuia să fie voința Providenței. Ori Providența hotărâse să trăiască. Nu pricepea dacă avea un plan pentru ea ori fusese doar o întâmplare.

Fuseseră clipe în care era incredințată să simțise cel mai profund frica de moarte, moment în care dăduse dovadă de multă lașitate ori frică sau poate din contră se dovedise din cale-afară de curajoasă pentru un copil. Încă mai erau momente în care se simțea aceeași copilă înspăimântată, determinată să nu privească de după scândurile lăzilor orice-ar fi. Îi auzise bine pe oamenii ce tocmai fugeau din magazia aceea dărâpanată și crezuse vorbele auzite. Cuvântul bombă îi bubuia între tâmpile cu vocile necunoscuților nici nu privi automobilul adăpostit acolo. Se ascunse în grabă neștiind ce altceva să facă și își acoperi cu brațele urechile și capul, cu fața infundată în poala rochiei. Era de ajuns de mare ca să poată raționa că viața i se află în mâinile lui Dumnezeu și că, de-i va veni sfârșitul chiar atunci, nu îi stătea în putință să facă nimic. Stătu nemișcată, crispată, gândind că e un fir de praf în palma lui Dumnezeu. Mai înainte nu se putuse stăpâni să privească înspre jefuitorii ce amenințau oameni aflați în locul nepotrivit chiar în acea zi de vară ce fusese perfectă cu soarele și înghețata ei și șotiile amuzante ale bunicului, iubirea din privirea lui, din gestul cu care îi scuturase praful ce se prinsese de marginea rochiței.

Se pomenise singură, separată de bunicul de patru mascați în salopete de muncitori cu țevile armelor lor gata să slobozească moartea. Nu s-a putut înfrâna să privească. Toți se întinseseră pe jos, doar ea, surprinsă, rămase un moment în picioare. Toți și-au lipit fețele de pavaj doar ea privi cuprinsă de o spaimă și o lentoare ce o nedumeriră. Apoi perechea aceea de ochi mănioși și întunecați se îndreptă către ea strigând cu glas dogit de furie. Și-a strâns pumnii sub piept și a ținut un timp barbă între ei, oprind pavajul cu fruntea. A văzut pe sub sprâncene călcăiele ghetelor roase întoarse înspre ea, apoi și pe celelalte și pe celelalte, iar oamenii mari ce miroseau ciudat, îngrămădiți umăr lângă umăr nu au văzut nimic. O pereche de ghetec trecu aproape de fruntea ei, apoi se îndepărtă. Atunci se târî în spate

posedată de frică. Era convinsă că de nu se va târî așa va privi iarăși și nu mai vru să știe de răul ce i s-ar fi putut întâmpla. Inima îi bubuia în urechi și nimeni nu se clinea, doar ea aluneca pe pavajul lucios, pe după bănci, pe sub o tejghea, se ghemui lângă o ușă, se strecură prin spațiul ei întredeschis, printre găleți și mături în semiobscuritate, apoi pe-o ușă șubredă afară unde i se înmuieră picioarele.

Își ținu respirația în ascunzișul ei din magazie când auzi sunet de pași. Și imediat îi trecuse prin minte că i-ar putea fi văzută poala frumoasei sale rochițe cu panglici și dantele și se foi doar puțin să își tragă sub ea tivul. Pașii se opriră, șovăiră, iar inima îi bătea să îi spargă pieptul. Și ce s-ar fi uitat într-acolo, de nu și-ar fi lăsat pentru prima oară mintea să îi stăpânească impulsurile! Își infundă nasul și gura în cărpa rochiei, înăbușindu-și de frică curiozitatea. Scândurile îi răzuiau brațele. După câteva clipe lungi auzi cum hârâie de câteva ori motorul automobilului și după aceea mugind porni cu o șovăială. În momentul următor motorul urui din ce în ce mai departe.

O găsiseră către seară și se întoarse acasă în brațele bunicului. Nu povestise nimănui ce făcuse și nici nu i-a cerut cineva să o facă. Urma jefuitorilor nu fusese luată prea curând, ba chiar poate că nu fuseseră prinși deloc. Nu mai știa. A fost multe seri după aceea în care cu ochii la umbrele tavanului s-a întrebă cu un tremur dacă fusese văzută în ascunzătoare – de-ar fi fost astfel nu s-ar mai fi aflat acolo uitându-se pierdută la filigranul frunzelor ce atârnav peste marginea gheridonului! –, dacă șoferul fusese unul dintre jefuitori sau altcineva ce se nimerise să se afle acolo. Dacă fusese tâlhar oare mai păstrase deghizarea ori ar fi putut să îi vadă chipul de ar fi privit pe după lăzi? Câte nu îi trec unui copil cu multă imaginație prin minte! Visele copilăriei i-au fost tulburate de pățania aceea, dar fuseseră lăsate în urmă.

Iar acum omul acela venea să răscolească liniștea casei sale! Nu i-o lua în nume de rău. La urma urmei era obligația lui să elucideze misterul ultimelor jafuri.

Auzi ușa de la intrare, apoi pași, îi recunoștea pașii și odată cu ei starea de spirit. Apoi nimic, liniște. Desenul persan al covorului se așternea la picioarele sale, frunze încălcite se decolorau sub vârful pantofilor, în dăra luminii. Lavinia asculta cu atenție. Era neclintită cum era tot din odaie. Doar ceasul își bătea clipa și lumina se târa pâlind încetul cu încetul. Clanța se plecă, respiră adânc. Veni fără o vorbă părând preocupat. Șezu tăcut până ce fata luă tava de pe masuță. Nu-l mai aflase îndepărtat de mult, născuse și îl vedea cum pierde de lângă ea, cum podeaua pe care calcă nu îi susține și gândurile, cum în ochi îi joacă alte lucruri, nu cele ce îi trec prin față. Copiii l-au adus înapoi cândva după ce ea i-a arătat calea, privirea i-a licărit din nou așternându-se asupra sa.

"Sunt niște lucruri pe care vreau să le știi", spuse după un timp. Privea dincolo de desenul perdelei, dincolo de lumina zilei, pâlise soarele ce-i strălucea pe tâmpile, pâlise bucuria ce-o cobora asupra altora. Lavinia i se așeză alături și îi luă mâna. Genunchii li se atingeau timid așa cum o mai făcuseră cândva de mult. Nu era nimic ce-ar fi vrut să afle. Nu era nimic ce nu știa, nici lucruri pe care să le audă. Simțea că filigranul prețios al zilelor din urmă s-ar fi frânt de ar fi prins formă de cuvinte, s-ar fi construit din ele o realitate ce nu trebuia să se nască. Mâinile lui se aflau în puterea ei, la fel și lumina ce avea să strălucească în ferestre după o altă noapte. Zăboviră așa o vreme uitați, uitând. Fata în casă veni timid. Copiii vroiau să coboare. Să coboare dacă așa doresc. Îi strânse tare mâna într-a lui, atât de tare, dar fără să o doară, o îmbrățișare puternică din prea multă afecțiune. Sărutul tâmpiei era mai greu, ca parafa unei înțelegeri. Parc-ar fi intenționat să nu spună nimic, lucrurile ce le avea de mărturisit să nu mai prindă viață. Ea ar fi preferat să vrea să îi vorbească, deși nu avea nevoie, ar fi preferat să îl știe alegând sinceritatea, nu ușurat să nu-și mai amintească. Credea că ar fi fost mai fericită să se înțeleagă asupra unui secret nu să caute să îi refuze dovada de încredere.

Copiii intrară zgomotoși și veseli, extrăgând-o pe Lavinia gândurilor sale.

Melania FLORESCU

Poeme carantinate
de Mihaela Meravei

ÎNCĂ O DIMINEAȚĂ CARANTINATĂ

cum trece vremea dintr-un plan în altul pe
genunchii timpului tăvălit
la fiecare popas din cele nouă mai sare câte o
atingere

din pielea mea despicată
curg cuvinte ca din patimile Hristosului sânge viu
amestecat cu diluviile patimilor noastre ontice

mă trezesc gândindu-mă la tine ca și cum ai fi un
fel de
tot și toate
văzutul și nevăzutul
căruia îi mulțumesc pentru încă o dimineață
fie ea și carantinată

cămașa de forță-mi cade de pe sâni
măinile-mi curg în clepsidra
golite de mângâieri
în clipa de întretăiere a destinului
visuri cețoase
strivesc lacrima de zidul lumilor paralele dintre
noi

lângă mine o pasăre își coase aripile
încă de la răsărit

O ȘANSĂ LA VIAȚĂ

vâltoarea a venit atât de aspru peste gânduri
peste convulsiile cărnii macerate de umbre
încolțea și apoi exploda în fractali
de nu mai știam diferența dintre frumosul și
urâtul inimii
dintre viață și moarte
ca punct fix

nu am mai apucat să îți iau mulajul ultimului
surâs
al ultimei metafore înainte de a fi acoperit cu o
mască
rostogoliți ne-am transformat în negativul
copacilor înfloriți
ai unei primăveri închipuite –
firul dintre realitate și nebunie
era mai subțire decât borangicul care lega
luna de soare-n răsărit –
măinile ți s-au recompus devenind
sirenele mașinii smurd ale Planetei Albastre

lângă noi o pereche de mânuși orfane așteptă și
acum
resuscitarea

**PĂSĂREA DE FOC POATE CÂNȚA CU
ARIPILE TIVITE CU IARBĂ**

în sufletul unei păsări nu poți să cobori
doar cu opaițul visului aprins trepte de cenușă
încordat la fiecare umbră care
se dezvoltă pe verticală
asemenea unui tuia uriaș
cu foșnet de stele pe ramuri

să afli sufletul păsării de foc urci
te cațeri pe frânghii de lumină până unde
găsești cea de-a noua respirație a cerului
din punctul în care
albastrul se topește în verde crud
și totul în jur prinde miros nobil de iarbă

să-i simți interiorul îi atingi timid
porțelanul translucid al picăturii de sânge
intuind freamătul din artere
sublim și tulburător
ca-n Pastorală lui Beethoven
îți lipești obrazul de aripile cusute de cer
să-i auzi inima zborului cum vibrează
la fiecare atingere a gândului tău

te vei trezi apoi în visul visului
cu întreg sufletul ei înfășurat în jurul tău
ca muzica dimineții unei alte lumi
în care uiți tot în momentul când te-ai născut
dar îi recunoști glasul

PENTRU UN MÂINE PURIFICAT

în fiecare lumină sfâșiată de un urlet se află
freamătul
unei picături imune de sânge care știe că va
coloniza
plasma virusată a vieții pentru un mâine purificat

acum sunt undeva unde Euxinul îmi spală ochii
în fiecare dimineață printr-o fereastră
ascult Anotimpurile lui Vivaldi cum curg
de pe o placă veche de vinil și-mi țin în brațe
copilăria
fac aceleași lucruri zilnic de parcă aş trăi
dér vu-ul unei vieți care nu-mi aparține
și încerc măcar hermeneutic să îmi explic
nevoia întoarcerii la sine

cântăresc Planeta Pământ în fiecare seară
cu ocaua unei stele și mă doare greutatea ei
ușurată de suflete

doar umbra mâinilor dansând pe peretele coliviei
îmi reamintește cum ploile de aripi pot deveni
poteca altui început

o pasăre îmi iese din inimă și poate zbura fără
mască
până la capătul lumii

poem pentru cei care nu mai au nopți

zilele s-au transformat în nopți lumină
ca la un semn nopțile au devenit
un fel de auroiaci

a venit așa un abur care i-a catalizat pe toți
halatele albe au devenit prea strâmte să-i acopere
mănușile albe au expandat pe degete
genele albe nu li s-au mai închis

s-a născut o lumea a albului mut
înfricoșat

li se încețoșau ochii de frică
mirosul de nimic le invadea plămâni și nimeni
nu admitea că a cunoscut acest impact stereotip
care

se răspânda ca o molimă prin cavernele
plămânilor
săpa adânci răni de lipsă de oxigen
le sabota încrederea în știință și viață

acelora din izolete li se impunea să respire
prin tuburi prelungi de visare
viața lichefiată în plasmă

era o altfel de lume aceea a halatelor albe fără
somm
și nopților din infern fără lumină
o lume în care gelul de imunizare a devenit
marfă de contrabandă
măștile un fel de a fi
se susțineau din propria ființă
din curaj și din acel Jurământ a lui Hipocrate
depus cu litere de lumină și speranță
fără a cunoaște economia morții

din altă dimensiune
familiile lor depuneau un alt jurământ
de rugă și credință

de lângă ei suflete plecau spre neant
fără să mai aibă timp să semneze
polița de asigurare a fericirii

doar ei au rămas aici printre noi
și-n fiecare noapte răsucesc cu disperare
cheia dintre porțile Raiului
și Planeta Albastră

BARBARUL

când a intrat barbarul în cafenea se vorbea
despre cuțitele lungi, rigoare și frig. venea,
nici el nu mai știa din care război al lumii.

se plimba de la o masă la alta până
își pierdea claritatea.

doi sori afumați atârnav de tavan,
femeia de cafenea îl urmărea fascinată, cu ochii ei
mari cât două stadioane englezești acoperite de
ceață.
se văita că un tribunal al vieții îl aruncase
în vremelnicia noastră, “dar timpul, urla barbarul,
nicidecum nu este divinitatea la care eu mă închin”.

se plimba de la o masă la alta și dacă-l priveai
insistent își pierdea claritatea.

erau unii care cereau să fie condamnat
la moarte. alții țineau morțiș să-l decoreze.
la masa de la fereastră era un fizician cu mustață
și părul vâlvoi. îl privea pe barbar prin fundul
gros de pahar, ca printr-o lupă de microscop
electronic.

deși azi nu mai știm nimic despre activitățile ochilor
ei,
ca pe niște firimituri ale ochilor, ca pe niște lingușiri
ale zilei, așa îl vedea femeia de cafenea.

Nicolae **TEOHARIE**

O otravă inofensivă

A cum vreo patruzeci de ani marele scriitor, pamfletar și polemist, dar și controversat personaj, despre Eugen Barbu vorbesc, ținea o emisiune radiofonică intitulată „Cine ne atacă de pe Sirius”. Era o polemică savuroasă, nu întotdeauna cavalerescă, cu câțiva angajați români ai postului de radio „Europa liberă”. Sunt arhicunoscute și alte polemici celebre ce au făcut deliciu cititorilor și ascultătorilor ani în șir. Țin să precizez de la început că nu doresc să intru în polemică cu nimeni, cu atât mai puțin cu destinatarul acestor rânduri.

Cu ceva vreme în urmă, un poet, căruia îi apreciez producția, a trimis spre publicare o cronică la revista *Literatura* referitoare la volumul I al cărții pe care am publicat-o sub titlul „Șlefuitorii de cuvinte – vol. I - o antologie a poezilor români contemporani”. După încă o vreme, nu prea lungă, am întâlnit același material în almanahul *Renașterea buzoiană* pe anul 2020 sub aceeași semnătură. Mi-am zis că omul vrea să-mi facă publicitate chiar dacă sunt multe prezentări incorecte. Aveam să constat la scurt timp că același material și sub aceeași semnătură a fost publicat și în revista *SUD* (nr. 1–2 (226–227/2020)). Și cine știe unde a mai apărut în acest timp. Inițial nu am vrut să reacționez la neadevărurile multiple pe care autorul le susține fără să le probeze. Și totuși...

Faptul că materialul a apărut în trei publicații la intervale scurte de timp spune totul despre deontologia „maistrului”, despre capacitatea și potențialitatea de exprimare, a autorului. Să fie lipsă de inspirație sau... Dar să le luăm pe rând/rânduri așa cum au apărut afirmațiile. În almanahul „Renașterea buzoiană” apare în ciclul „Poezii ai sudului (VIII)”, pag. 15, iar în revista „Sud” ca „Poezii ai sudului (X)”, pag. 183!?!.

Cred că „maistrul” nu știe aritmetică. Susține că sunt 68 de poezii antologate. Îl rog să mai numere. Ghiță Pristanda face prozeliti peste decenii. Sunt exact 74 plus un material apărut la început de martie despre lirica feminină în care au fost prezentate câteva poete. De asemenea încercă județele de unde provin autorii. Două din cele opt pe care le enumeră și pe care le dă certe, Dâmbovița și Brăila nu au reprezentanți. Eu i-am luat în considerare acolo unde domiciliază acum. Și nu sunt opt sunt paisprezece județe și

cuprind aproape toate zonele istorice ale țării. Iar îl joacă pe Ghiță, pe Pristanda. Însă dincolo de „artimetică” „maistrul” afirmă lucruri pe care nu le regăsește nimeni în carte. Exemplu: *Direct sau indirect antologatorul susține o idee: acești 68 de asediatori cu talentul, cu sperașul, cu insistența la ușile muzelor sunt fără excepție excepționali, ieșiți din comun, ce mai vorbă lungă, mai poezi, scriitori reprezentativi, de forță*. În nici un text nu am scris ceea ce „magistrul” afirmă. El susține cu tărie, neargumentat, fără să reproducă corect textul din carte. Când o face îi citează pe cei pe care eu i-am folosit (scuzați expresia!) pentru a da o mai mare greutate poetului antologat. „Maistrul” are o scară de valori a poezilor români care poate fi discutabilă. Citez: *marii poezi români ar fi Ion Budai-Deleanu, autorul Țiganiadei, Alecsandri, autorul Mioriței, Eminescu, autorul Luceafărului, Macedonski, autorul Noptii de decembrie, Arghezi, autorul Florilor de mucigai, Bacovia, autorul Plumbului și pușini alții*. În acest citat face o greșală împardonabilă pentru un „literat”. Nu Alecsandri este autorul *Mioriței*. El i-a dat denumirea actuală cu care a fost de acord majoritatea înțelepților vremii. Balada a fost culeasă de Alecu Russo la Soveja în aprilie 1846. Despre ea se mai poate citi în mai multe surse, una dintre ele fiind și cartea lui Ion Coja *Preoți cu crucea în fruntea neamului*. Și ar mai fi multe de spus despre baladă cu cele peste 2000 de versiuni. Paranteză. Să-l consideri pe Budai-Deleanu printre puținii mari poezi ai noștri nu este tocmai real și normal. Unde ar fi Bлага, Goga, Sorescu, Nichita, Barbu? Dar dacă Budai-Deleanu este mare ești și tu care scrii imitându-l pe „magistru”. Logic, nu?

Din afirmațiile sale, nu numai răutăcioase, și din discuțiile cu cei din comunitatea din care provine rezultă că „maistrul” are meciul său folosindu-se de această cronică pentru a plăti polițe și a se război cu ei și cu alții pe care i s-a pus pata. Iată o mostră de minciună ordinară, o minciună care stă la masă cu ipocrizia. Citez din „maistrul”: *marele Eminescu ar putea fi comparat cu „marele” cutare „autentic poet al câmpiei, al ethosului românesc, al solidarității culturale (care) simte cu acuitate trecerea timpului, devenirea oamenilor și locurilor*. Iată citatul din carte, pag. 41, care demontează minciuna sfruntată și analfabetismul cronicarul care a citit superficial sau a contat pe faptul că cititorii nu au cartea în față. Ceea ce înseamnă ticăloșie. Și într-un caz și în celălalt cronicarul este de condamnat. Spune Corneliu Vasile: „Nicolai

Tăicuțu este un autentic poet al câmpiei, al ethosului românesc, al solidarității culturale și simte cu acuitate trecerea timpului, devenirea oamenilor și locurilor.....

Să cităm mai departe. După ce face o scurtă teorie despre părerea americanului Harold Bloom și după ce îi face un *laudatio* scremut lui Marin Ifrim afirmă cu aceeași tentă tendențioasă și veninoasă: *Poet de rangul doi, trei sau la coada cozii te numești „mare” dacă ajungi într-un sumar: Trebuie să recunosc, toți poezii reținuți de Stan Brebenel au câte o scânteie sau o întregă incendiere și vor intra, în viitor, într-o antologie*. Să crezi că doar tu sau Marin Ifrim existai în județele voastre este o aberație imensă. Hai să vedem pe ce raft îi așează „maistrul” pe următorii poezi: Dumitru Ion Dincă, Ion Roșioru, Mircea Dinescu, Victoria Milescu, Valeria Manta Tăicuțu, Viorel Dinescu, Dumitru Pricop, Marin Ifrim, Arthur Porumboiu, Ion Panait, Ion Nicolescu, Dumitru Brăneanu, Liviu Ioan Stoiciu, Gheorghe Istrate, Aurel M. Buricea, Florentin Popescu, Șerban Codrin, Paul Spirescu, Viorel Savin, Adrian Botez. I-am citat în ordinea în care au apărut în carte. Și mai sunt și alții. Toți aceștia sunt membri ai Uniunii Scriitorilor. Nici cu acest lucru nu sunteți de acord? Apoi cum rămâne cu promovarea tinerelor talente. Vă dau câteva nume și vă asigur că sunt mult mai multe, dar la umbra unui (eu)NUC nu au cum să crească tinerii frumoși și talentați. Iată câteva din carte: Flavia Adam, Antonia-Elena Moșog, Mihaela Aionesei, Paul Blaj, Daniela Șontică, Simina Maria Sima, Mihaela Roxana Boboc și regretatul Sorin Gabriel Șaguna. Vă mai informez, cu respect, că toate prezentările, exceptându-i pe cei foarte tineri, au fost însoțite de citatele critice ale unor personalități sau cronicari de dată mai recentă. Chiar „maistrul” îi nominalizează și citează pe Nicolae Manolescu, Eugen Simion, Alex Ștefănescu, Emilian Marcu și sunt cu mult mai mulți. Nici aceștia nu sunt demni de luat în seamă?

Ce aș dori să-i mai reproșez? Să nu mai implice și pe alții în „războaiele” sale. Întrebare: în afară de el în urbea în care viețuiește mai există și alți scriitori? Din cele scrise/afirmate răspunsul este unul sigur. Este unicul!

Și cu permisiunea dvs. v-aș mai întreba ceva. Pe ce raft v-ați așeza opurile? Dacă ați răspunde sincer, probabil că v-ați lăsa de scris. Și mai am o rugămintă: uitați că exist. Eu am făcut-o deja cu dvs.

Stan BREBENEL

MEDALIE CONFERITĂ UNUI JANDARM DIN COMPANIA DE JANDARMI RURALI IALOMIȚA (1918)

RÉSUMÉ

Dans l'article „Médaille décernée à un gendarme de la Compagnie des gendarmes ruraux d'Ialomița (1918)”, on présente, appelant à la phaleristique, à l'héraldique et à la sigillographie, la Médaille de la Bravoure et de la Loyauté à laquelle a été récompensé, en 1918, un gendarme de la Compagnie des gendarmes ruraux d'Ialomița pour des actes exceptionnels commis pendant la Première Guerre mondiale.

Mots-clé: Compagnie des gendarmes ruraux, Ialomîta, Médaille de la Bravoure et de la Loyauté, Première Guerre mondiale, phaleristique, héraldique.

Prezentăm, apelând la faleristică, la heraldică și ținând cont de recomandările fostului Comitet Internațional de Sigilografie, Medalia „Bărbăție și Credință” cu care a fost recompensat, în 1918, un jandarm din Compania de jandarmi rurali Ialomița pentru fapte deosebite săvârșite în timpul Primului Război Mondial. Redăm mai jos descrierea și reproducerile decorației care provin de la Muzeul Național al Pompierilor.

Medaliile „Bărbăție și Credință”, instituite în 1903, erau de metal și de trei clase: clasa I de aur, clasa II-a de argint și a III-a de bronz.

Medalia „Bărbăție și Credință” avea forma ovală (35 x 27 mm), cuprinzând, pe avers, în excizie, efigia regelui Carol I, înconjurată de legenda: CAROL I. REGE AL ROMÂNIEI; pe revers, în excizie, o ramură de lauri legată în partea de jos cu o panglică și, pe trei rânduri, inscripția: BĂRBĂȚIE / ȘI / CREDINȚĂ.

Panglica era de mătase ripsată, lată de 30 mm și compusă la mijloc dintr-o dungă de culoare galben deschis, lată de 18 mm, având pe fiecare margine câte o dungă albastră și roșie, late fiecare de 3 mm.

În urma raportului ministrului de interne, medalia, însoțită de un brevet, era conferită prin decret regal, ofițerilor și agenților de poliție, care în îndeplinirea funcțiunii lor dădeau dovadă de bărbăție și credință. Medalia putea fi acordată și oricărui funcționar public sau persoană particulară care ar fi contribuit la menținerea sau

restabilirea ordinii și siguranței publice, ar fi adus servicii importante poliției, ar fi salvat viața sau avutul unei persoane punându-și viața în pericol, sau ar fi săvârșit un act de bărbăție sau credință.

Deși, inițial, a fost acordată ofițerilor și agenților de poliție, funcționarilor Statului, ulterior a fost conferită și militarilor care au participat la Primul Război Mondial.

La art. IV din *Legea pentru înființarea Ordinului militar de război „Mihai Viteazul”* se prevedea: „Pentru faptele meritorii în timpul războiului se vor conferi atât ofițerilor combatanți, cât și celor asimilați, Ordinele *Steaua României* și *Coroana României* cu spade încrucișate prin ramurile crucii, iar pentru gradele inferioare Medalia *Bărbăție și Credință*, cu spade încrucișate sub ramurile de laur”. Așadar, în 1916 s-au adăugat spadele încrucișate sub ramurile de laur, de deasupra medaliei.

A primit Medalia „Bărbăție și Credință” cu spade, clasa a II-a (fig. 1-2): plutonierul Cristescu Gheorghe, din *Compania de jandarmi rurali Ialomița*, pentru zelul și devotamentul deosebit cu care a îndeplinit serviciul de poliție înapoia frontului în timpul luptelor din 1917.

Prezentarea de față este un omagiu adus jandarmilor ialomițeni care și-au servit țara în Primul Război Mondial.

Laurențiu Ștefan SZEMKOVICS

Fig. 1-2. Medalia „Bărbăție și Credință” cu spade, clasa a II-a.

¹Faleristica = disciplina auxiliară a istoriei care se ocupă cu studiul decorațiilor (ordine, cruci, medalii și semne onorifice); Dorel Bahrin, *Sistemul decorațiilor militare – 2000. Sistemul național de decorații*, Editura Economică, București, 2005, p. 11-12.

²Heraldica este disciplina auxiliară a istoriei care studiază stemele, blazoanele etc.; Florin

Marcu, *Marele dicționar de neologisme*, Editura Saeculum I.O., București, 2000, p. 422.

³ *Comitetul Internațional de Sigilografie* – organism creat în 1959 prin hotărârea Biroului executiv al Consiliului Internațional al Arhivelor, în vederea rezolvării unor probleme practice privind păstrarea și conservarea sigiliilor și a stimulării cercetărilor în acest domeniu. Comitetul a contribuit la dezvoltarea teoriei și practicii sfragistice, preocupându-se de uniformizarea terminologiei de specialitate, stabilirea elementelor necesare pentru descrierea sigiliilor, reunirea eforturilor specialiștilor în vederea creșterii longevității izvoarelor sigilare, elaborarea de studii menite să scoată în evidență importanța sigiliilor create în diferite țări; *Dicționar al științelor speciale ale istoriei. Arhivistică, cronologie, diplomatie, genealogie, heraldică, paleografie, sigilografie*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1982, p. 77.

⁴Laur = simbolizează gloria, victoria și triumful. Este și emblema nemuririi, deoarece el își conservă verdețea, în ciuda rigurilor iernii. O coroață de laur marchează victoria; Cte Alph. O'Kelly de Galway, *Dictionnaire archéologique et explicatif de la science du blason*, tome I, Bergerac, Imprimerie générale du Sud-Ouest, 1901, p. 311.

⁵Spada = simbolul stării militare, al vitejiei, al puterii. Poate fi aplicată nedreptății și poate stabili pacea și dreptatea. De asemenea, spada este și simbol al războiului sfânt. În tradițiile creștine, spada este o armă nobilă, a cavalerilor și eroilor creștini; Jean Chévalier, Alain Gheerbrant, *Dicționar de simboluri. Mituri, vise, obiceiuri, gesturi, forme, figuri, culori, numere*, vol. 3 (P-Z), Editura Artemis, București, 1995, p. 246-247.

⁶Înalțul Decret nr. 2.968 din 26 septembrie 1916, publicat în „Monitorul Oastei” nr. 42 din 30 septembrie 1916, p. 275-276.

⁷Ordine, cruci și medalii române. *Istoric, legi și regulamente*, întocmite de Vintilă Ivăncescu, Petre Ionescu, Petre P. Sterescu și C. Tâmpescu, Imprimeria Statului, București, 1927, p. 137-138; I. G. F. Cricoveanu, *Codul decorațiilor și al medaliilor conținând legile, regulamentele și decretul relative la crearea decorațiilor și a medaliilor de la 1860 și până azi*, tomul VI, ediție revizuită și completată, Giurgiu, Tipografia „Ulpiu Stanculescu”, 1928, p. 41-47; C. Flondor, Const. Moisiu, *Decorațiile românești*, în *Enciclopedia României*, vol. 1, 1938, p. 92; Gr. Constandache, *Medaliile și decorațiile militare românești*, în „Buletinul Societății Numismatice Române”, anii XXIX-XXXVI, nr. 83-90, 1935-1942, p. 196; F. Marinescu, *Modificări survenite în sistemul de decorații românești în deceniul patru al secolului XX (II)*, în „Studii și materiale de muzeografie și istorie militară”, tom 9, 1976, p. 158; Ștefan Catone, Neculae Șerbanescu, Dumitrașcu Bedivan, *România: decorații 1859-1991*, Cover, București, 1992, p. 23; pl. IX, fig. 27; *Decorații românești de război 1860-1947*, autori: Ion Safta, Rotaru Jipa, Tiberiu Velter, Florinel Marinescu, Editura Universitaria, București, 1993, p. 131-133; Eugen Calianu, *Decorațiile românești de la Cuză-Vodă la regele Mihai I*, Editura Eminescu, București, 2006, p. 32, fig. 44-45, p. 89; *Cavalerii ai Ordinului militar de război „Mihai Viteazul”*, autori: Eugen Stănescu, Gavriil Preda, Mircea Cosma, Iulia Stănescu, Sibiu, Salgo, 2012, p. 16; Tudor Alexandru Martin, Katiușa Pârvan, Cătălina Opaschi, *Onoarea națiunilor (II). Ordine și decorații românești din patrimoniul Muzeului Național de Istorie a României*, Muzeul Național de Istorie a României, București, 2016, p. 98-100; Laurențiu-Ștefan Szemkovics, *Decorații conferite personalului polițienesc în perioada 1917-1919 / Decorations awarded to the Police staff between 1917-1919*, Editura Ministerului Afacerilor Interne, București, 2019, p. 33-35; idem, *Distinții conferite unor jandarmi (1917-1918)*, în „Jandarmia Română”, nr. 49, decembrie 2019, p. 78-79; idem, *Două distincții onorifice conferite unor jandarmi în 1918*, în „Cercetări Numismatice”, XXI-XXII, Muzeul Național de Istorie a României, București, 2015-2016, p. 160, 161; idem, *Distinții acordate grănicerilor, jandarmilor și poliștilor în perioada 1916-1918*, în „Monitor cultural-educativ”, nr. II/2017, Editura Ministerului Afacerilor Interne, București, p. 21-22; idem, *Distinții acordate jandarmilor în perioada 1917-1919*, Editura Ministerului Afacerilor Interne, București, 2018, p. 15-18; idem, *Distinții conferite jandarmilor români în perioada 1917-1919*, în „Oltenia. Studii. Documente. Culegeri”, Seria IV-a, nr. 6, 2018, Editura SITECH, Craiova, 2018, p. 74-76; idem, *Distinții onorifice acordate grănicerilor români în 1916*, în „Monitor cultural-educativ”, nr. II/2018, Editura Ministerului Afacerilor Interne, București, 2018, p. 18-19 și p. 24, fig. 11-14; idem, *Distinții onorifice acordate unor pompieri români în 1919*, în „Pentru Patrie”, septembrie 2018, editată de Ministerul Afacerilor Interne, p. 37; idem, *Distinții onorifice conferite grănicerilor români în perioada 1916-1917*, Editura Ministerului Afacerilor Interne, București, 2019, p. 31-46; idem, *Patru decorații conferite unor grăniceri români*, în „Buletin documentar și de informare privind activitatea de prevenire și combatere a corupției”, anul XIII, nr. 1 (24), 2019, Serie Nouă, Editura Ministerului Afacerilor Interne, p. 36-38, 45-46; Laurențiu-Ștefan Szemkovics, Augustin Mureșan, *Distinții onorifice conferite grănicerilor români în perioada 1918-1919 / Honorary distinctions awarded to Romanian frontier guards between 1918 and 1919*, Edit. Moroșan, București, 2018, p. 30-32, 88.

⁸ Muzeul Național al Pompierilor, inv. nr. 3381.

⁹ Decret nr. 1.482 din 18 iunie 1918, publicat în „Monitorul Oficial” nr. 92 din 17 (30) iulie 1918, p. 1350.

BĂTAIA DE ADIO

În ianuarie, se dete zvon în târg că a murit Bigi.

Chiar Bigi, craiul și fustangiul periculos, își găsisse obștescul sfârșit, culmea, în patul conjugal! Avea 81 de ani.

Soția, Gineta, l-a dus la capela cimitirului, chemându-și neamul și anunțând înmormântarea pe fix a doua zi.

Nicio femeie îndoliată și niciun bărbat mânios nu i-au stat la căpătâi, doar rudele, și nici acelea toate...

De ce, Bigi, ce-ai făcut?!...

Preotul George, de la biserica din Volna, a ținut slujba de înmormântare acolo, în micuța capelă, rugându-se cu toții pentru iertarea pacatelor celui dus!

Soția, Gineta, stând mai retrasă, privea totul încruntată și încordată, parcă așteptând ceva cu vădită nerăbdare, nepotrivită celor 78 de ani ai săi.

Apropiatii o urmăreau ușor nedumeriți...

Momentul despărțirii, însă, i-a dumirit, privind zbuciumați cum Gineta, buna și atât de

nefericita Gineta, apropiindu-se de mort, mai pe văzute mai pe nevăzute, îi dădu o palmă zdravănă, șuierând printre dinți: *Asta în loc de adio, netrebnicule, că rău ai mai fost!*

Într-o totală tăcere, porniră cu toții pe alea ce ducea la mormânt.

În doar câteva momente, s-au și format două tabere: rudele mortului, susținând că *Așa ceva nu se poate, nu s-a mai pomenit!*, și rudele soției, care susțineau că *Bigi și-a luat-o pe merit!*, gândind câte infidelități, certuri și bătaii îndurate Gineta.

...Dar Gineta nu se liniștise, șoptind ca pentru sine: *Trebuia să-l fi tras și de păr!*

Nepoata, Gabi, o prinse de braț, încercând s-o calmeze:

- Lasă-l, nu vezi că-i aproape chel, ce ai?!

- Am!

După *veșnica pomenire*, pe marginea gropii, în momentul când mortul era pregătit pentru coborâre, Gineta, simțind că acea palmă nu a ușurat-o destul, a repetat gestul, de astă dată curgând trei palme consecutive pe obrazii bietului mort! Apoi se ridică, zicând cu năduf: *Ahhh... acum m-am răcorit!*

Părintele, realizând abia acum ce se întâmplă, rămase mut privind contrariat...

Atunci, Mihăiță Stoica, nepotul Ginetei, apropiindu-se de el, îi șopti împăciuitor:

- Lăsați-i, părinte!... Așa își iau ei *la revedere*, că sunt sado-masochiști!

Preotul lăsă capul într-o parte și, ridicând crucea, conchise:

- Tot creștini și ei!

Se auziră voci din grup: *Lăsați, părinte, că bine i-a făcut!*, iar vocea preotului dictă: *Atunci să-l îngropăm și Dumnezeu să-l ierte!*

Mai apoi, cu un gest prin aer, binecuvântă oamenii, retrăgându-se ușor.

Împăcate, cele două tabere s-au împreunat, zâmbind ca într-o fotografie de familie.

...Căci, ce e viața?!

O comedie, iar noi, artiști care-o jucăm... - cum bine zis-a bătrânul bard Alecsandri!

Și, astfel, s-a mai scris o pagină de istorie nemaiauzită a târgului nostru, căci de morți privegheați de toate iubitele, dornice să le fie alături și în ultima noapte, sau de femei înșelate care-și jurau să danseze îmbrăcate în roșu pe mormântul lor, am mai auzit, dar de

MORȚI BĂTUȚI DE NEVESTE, NU!

Lili BALCAN

BANALITATEA DĂRINDU-MI ÎN POALE...

Eu bat la mașina de scris potcoave galbene de ceară pentru îngerii mei fumegoși cu aripi mov de levănțică, o zi banală-mi sare iar în poale și ei veneau din munți ploioși ștergînd cu fețele ovale de pe icoane păienjenis de îndoieli și frică.

Mimînd fără succes ceva special, și această zi își îngroapă-n seară trifoiul banalității cu trei petale, eu alerg pe mașina de scris după iepurii unui poem

zgribolit prin unghere și zău că m-aș duce stareț într-o plictiseală cu turla de somn dacă nu s-ar auzi cînd și cînd pe aproape foșnetul de dantelă-n cădere al rochiei tale...

POEMUL PATRIOTIC AL NELINIȘTITULUI ARTHUR. DUPĂ CE ȘI-A PUS OGHELARI

Pe-o gură de Rai ca un vapor cu zbatuți fugit dintr-un muzeu închis de-un veac pe-o apă leșinată dar clipocind eroic atunci cînd șansa-i trece printre urechi de ac,

pe-o gură de Rai cu miorițe rușinate că-s tunse sub un soare cu mintea de copil străluminînd himere și fecundînd păcate prin stîni electorale cînd prinde cîte-un șpil,

pe-o gură fără zîmbet, în Rai vopsit cu smocul, în țara mea cu zbatuți și cromozomi șășii, călare pe-o speranță și neavînd ce face,

poetul moare-ntr-una și scrie poezii!

BALADĂ VESELĂ PE-O STRADĂ A TRISTEȚII

Eu sunt balada veselă scrisă pe-un gard ateu înspre periferie de-un popă lipovean trecut la sfinți în biblia cu beri pe datorie de sub tejgheaua nopților fierbinți,

baladă veselă-s euforiei voastre de-anghesui fițoasa Europă-ntr-un maidan tras la rindea pe-un dîmb cu plopi apatici și guvernate spre Apa Sîmbetei doar de circurul rotind un euro de piatră drept volan,

eu sunt o formă rară de lumină, mă știu pe dinafară trogloditii ciobani cu doctorate la pahar, sunt degustat, prelins ca din greșeală prin decolteuri cu înalte funcții, mă răsfoiește în silabe dom Primar,

mi se dedică majorări de taxe, mi se înalță-n mare-un bust de jad, sunet cu sunet am intrat în patrimoniul stradelei triste cu cincii plopi obraznici și-o fată blondă fluturînd pe-un zîmbet deasupra porții care dă în iad.

VRAJĂ PENTRU DOI

Verzi năluci de-a rostogolul spulberă pe vînt dantele, cruda iarbă dă cu banul pe-o cărare din hrisov, piatra-n ziduri tăinuiește rugile-ntrupate-n abur, visul mișcă prin perdele psalmi și armonii celeste, iscodiri cu pleoape mov.

Brusc se surpă sub icoane tencuielile-aurite prinse-n laț de vremuri reci, e-o ciocnire de iluzii: nu ciștigă nici nu pierde

cel cu poarta larg deschisă către drumurile-nalte care dau în beci!

Ne-au rămas doar solzi de sare, neguri potcovind castele cu domnițe prinse-n ceara nelumeștilor iubiri...

Ne-a rămas doar mărunțișul, aurul s-a prins de-un soare - cămătar pîndind sub ploii pînă cîntecul pătrunde fier dulceag în cărnuri ude, tainiță, sărut cu aripi, vrajă pentru doi...

PE DEASUPRA LUNII MAI

Pe deasupra lunii mai, pe-un corb, Edgar face-o hartă a deșertăciunii, eu sap cu unghiile-ntr-o lumină, îi sfîșii miezul pînă dau de colb și-arunc sămînță-n frageda țărînă;

Edgar mîna corbul într-un vis uitat pe-o caravelă-n larg de noapte; era deschisă poarta-n vîrf de cer și în jurnalul unui înger semn de moarte.

Pe deasupra lunii mai, pre limba sa, Edgar se furișează-ntr-o văpaie; eu călăresc un corb de tinichea, nefericit de liber și necuprins de trist în cerul meu sub formă de odaie...

ȚĂRMUL SINGURĂTĂȚII

Femei cu sufletele trase la mal, clopotnițe pentru himere, femei zidind pe dinăuntrul lor pruncii subțiri ai speranței, femei singure așteptându-și bărbații coborâți în larg, umbre ghemuite-ntr-aripi ca-n ceara luminii de Înviere;

femei de cremene, coame despletite ale unui strigăt ca un defileu prin inima mării

ireată-n golfuri ticăitoare, femei tinere, sălbăticiuni cu ager focul buzelor înflorindu-ți noaptea prinsă-ntr-un cer și ce-i dincolo de tăcerea mistuitoare;

iată sufletele lor - candelabre, pajiști de catifea pentru seara dintâi a regisirii -, iată sufletele lor zugrăvite-n alb, mănăstiri cu pânze pe-o apă șovăitoare...

DRAGOSTEA ÎN VREMURI DE NIMIC

Iubita mea cu umbra ca un ghepard de ceară alunecînd în liniști fumegoase și în prea tîrziu, cuprinde-mă cu cerul înfășurat pe-o seară cînd marea-n joacă pe sub tălpi aprinde stele și luna-și pune mantie de greieri în pustiu,

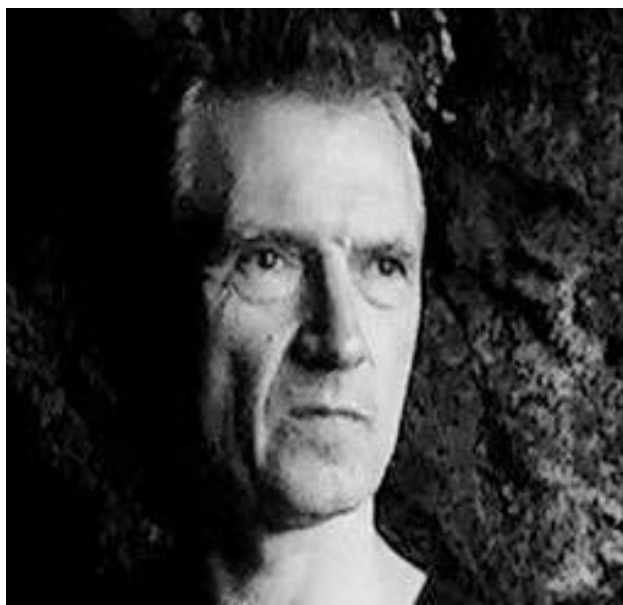
descuie-mă din mine, dă-mi aripi și o zare a cărei limpezime să-ți știe pe de rost chipul înscris de înger pe mere pîrguite, pe dulcele tău șipot de vorbe cu mirare în miezul cărora rîvnesc să-mi aflu post...

Iubita mea cu ochii ca poarta-ntredeschisă a unui ram demult visat de flori, cuprinde-mă-n splendoarea trupului tău cu vise și fă-mă puf de păpădie din cuvinte, și fă-mă cîntec pentru dezmiertat în zori

Sorin ROȘCA

STRĂNUTAȚI STRICT INTERZIS !

Când un agent patogen se răspândește și infectează mari cantități umane, principiul rămâne cam același: proștii mor primii și idioții... înaintea lor!

...munții mei sunt plini de zei, printre zmeură și zmei, când vezi tot ceea ce vrei sau ce nu mai vrei să vrei... și, judecând puterea de a judeca, trebuie să urci mai întâi tu cel mai înalt vârf al orizontului... de aceea eu, cu cât îmi avansez spiralele, cu atât înțeleg acel mai puțin, din ceea ce alții nu pricep mai nimic... fără să știe nici ei ce li se prea întâmplă pe lângă tâmplă... și, fiindcă riscul epidemic e atât de mare... nici nu mai știu ce zi e azi, parcă ieri a plouat în geam, dar asta nu înseamnă că ar mai fi trecut cumva o noapte, o parcurgere sau un an, o viață, sau una dintre ele, groaznic suportate, grav încătușate... și, ca un pescăruș înfometat, desenez iar pești pe luciul apei... și, ca o confuzie, printr-o perfuzie, urc, urc pe căderea cascadei, până în inima pietrei... și nu încetez de a-mi tot înarma privilegiile rebele!

Cum n-am alte soluții sau diluții, le adopt docil pe cele impuse oficial și mă izolez cât mai eficient în protecția domiciliară. Cerberii ne amendează panica. Dar, dacă ne solidarizăm social și nu sociopatic, vom învinge pandemia, mamma mia, care ne-a făcut pe toți egali, ceea ce-i o tâmpenie, fiindcă unii chiar o mierlesc pe rupte, iar alții mai nădăjduiesc să scape cu ventilatoru-n gură: Deces 999 - bărbat 71 de ani din București, confirmat în 25.4, decedat pe 10.05, suferea și de insuficiență renală cronică-dializă, hepatită virală cronică C, ateroscleroză aortică și a arterei renale. Deces 1000 - femeie 73 de ani Hunedoara, confirmată pe 11.05, decedată tot în 11.05, suferea și de obezitate morbidă și de bronhopneumopatie cronică obstructivă (BPOC). Deces 1001 - femeie 85 de ani din jud. Bacău, confirmată în 11.05, decedată-n 12.05, suferise deja un accident vascular cerebral ischemic, edem cerebral, avea și cardiomiopatie dilatativă, obezitate gr. III, ischemie cardiacă și bronhopneumopatie cronică obstructivă... "...alo, constituționalule, alo, constipatule, ai grijă, bă, de constituție! Și ce dacă... nu se mai găsește hârtie igienică?" ...alo, ...'ho...nu ți-e destul că ne omori cu zile? ...ne mai și amendezi, ne minți, ne ameninți, ne umilești, ne mai și bați?! "...alo, Curtea Marțială! ...alo, iresponsabilitatea criminală îl omagiază genocidal pe incapabilul suprem... dezinfectați-l, izolați-l...!"

Mesajele au o țintă precisă, chiar dacă unele se mai și bălbăie: "...alo, 112!... a că... căzut! fiind 'guvernul lui' c-a că... căzut în capul... cui?" Cineva postează un mesaj incert: "...jale, apa-i poluată, aerul e otrăvit și, după taxe, impozite, facturi, hoție, amenzi... obrazniciiăștia inutili mai vor să și mănânce pe stomacul gol?" Altul preferă sfidarea socială: "...masca, vaccinarea, izolarea, groaza, teroarea, bestialitatea, distopia, înfometarea...

rarefiază gloata îndobitocită și globalizează gloabele!" Unul s-a radicalizat: "...și nu vă mai achitați datoriile! unirea tuturor neplătitorilor de taxe și impozite abuzive e mai eficientă decât orice protest din stradă!" Cineva pare resemnat, nu și absent incurabil: „Alertele-C19 devin Urgențele-C20, ce le extind puterile, lor și numai lor, la modul cel mai profitabil. Pandemia ticăloșilor! Ei își abuzează demențial autoritatea, până la totala noastră anihilare sub anestezie”...

...în acest moment, minimizează-ți cheltuielile discreționare sau acumularea de lichidități și cumpără aur”, mă sfătuiește un expert, în condițiile unui regim bancar central complet discreditat: „pune mâna pe bani adevărați, până ce economiile tale nu intră în deriva daunelor cauzate de primari, guvernanti și autorități din sănătate... valoarea aurului a crescut cu circa 50% față de minimul din august 2018, perturbarea lanțurilor de aprovizionare umflă drastic prețurile, toate cele necesare se răresc amețitor, prelucrarea cărnii se blochează, fermierii nu își pot scoate produsele pe piață, noul sezon de producție se pierde în ceață...”

...în munții mei de sub ape, unirea prin distanțare socială se realizează foarte ușor, așa că navighez montan fără încetare, stabilind contacte suficiente de imunizate, conform urgențelor militare, nelipsit însă de teama virusurilor internautice, la fel de nocive, pândindu-mi fiecăreț accesare. Deplin conștient, renunț la libertate sub controlul din rețelele globale. Ba chiar accept supravegherea, autocenzurându-mi opiniile, pentru a nu fi blocat de Robotul lui Procust.

Ce ciudată mi se pare, azi-14 Mai, sărbătorirea Zilei Naționale a deținuților politici și postez în grupurile mele textul acesta: „72 de ani de la cumplita noapte a lui 14 Mai 1948. Demența comunistă și-a aruncat atunci, în temnițele și lagărele ei de exterminare, prima tranșă masivă a deținuților politici”. O întreagă cohortă de covidioși agresivi se reped asupra mea. Unul dintre ei îmi trimite niște fotografii, însoțite de un scris la repezeală: “Dacă te uiți la pozele astea, una dintre ele e cu o armă adevărată, am fost trăgător de elită, poate te voi căuta să-ți 'mulțumesc!'” Îl cheamă S. Avram (!) și mă uit pe acoperișul de vizavi, poate-l zăresc printre antenele 5G, cu luneta la ochi! N-ar fi prima dată când primesc amenințări cu moartea.

Pentru a zădărnici infectarea în masă, “alertele și urgențele” de tip medieval au devenit dovezi certe că așa-zisul stat își extinde discreționar puterea, abuzând netrebnic de autoritate până la instalarea totalei noastre amuțiri. Va fi aproape imposibil să ne mai recăpătăm controlul democratic asupra executivului eminentamente deraiat. Ei ne reduc drepturile, refuză să ni le mai recunoască pe cele încă în vigoare. Poate chiar să declare o Lege Marțială definitivă. Deces 1100 - bărbat 81 de ani Suceava, confirmat 02.05, decedat în 16.05, comorbidități: neoplasm vezica urinară, citostomă permanentă. Deces 1111 - femeie 56 ani Argeș, confirmată 01.05, deces: 18.05, comorbidități: HTA, diabet zaharat, obezitate, neoplasm mamar. Deces 1222 - femeie, 57 ani Teleorman, confirmare: 14.05, deces: 26.05, comorbidități: boală cardiovasculară, HTA esențială... deces 1333... dar lipsesc informațiile despre cauza reală a decesului pacienților, prin urmare... din saci menajeri, 2000 de morți slăvesc oficial înalta gestionare fără de spitale, specialiști, echipament, prudență ori competență!

Semnalele de alarmă ne sfredelesc obediența, când postările în avalanșă susțin beneficiile pandemice, printre care și „expertiza tehnică, centralizarea datelor și colaborarea strânsă dintre tirania luminată și public”. O satisfacție inerentă oferă tiraniei luminate chiar cenzura, total neconstituțională, în procesul de identificare a opiniilor indexate. Iată, încerc să mă integrez în „restrângerea exercițiului unor drepturi și libertăți

fundamentale, ca dreptul de proprietate, dreptul la muncă și protecție socială, dreptul la informare, libertatea economică...” Adică, ei îmi și specifică exercitățile ce urmează a fi restrânse.

...ca să demonstrez inexistența zbaterii în lipsa parcurgerii, mă folosesc de neurotica turismului sedentar și de legalizarea izolării, ca libertăți ale intimității... și aleg din stagnări doar reîntoarcerile... mai consider și că sofismul se înrudește strâns cu silogismul... atât de strâns, încât spaima copleșește instinctul, dezinformarea amenință supraviețuirea, gândul își răpune gânditorul și versul îl infectează pe versificator!

Monitorizată conform celor mai agresive laboratoare de schilodire a gândirii, frica isterică de asasinul invizibil extinde draconic intruziile executive. Din omul liber, se alege ferfenița animalică și încă nu-i clar dacă mai băntuie sălbatic doar o gripă foarte severă sau numai un virus delirant, derutant, în serviciu comandat, căruia i-am mai făcut cumva față prin etapele perfecționărilor sale succesive, fără să ne mai fi lăsat ca acum victime sigure ale crizelor existențiale, devastatoare, și halucinațiilor intermitente ale mediei, aliniați în șirul nesfârșit al depozitărilor de identități, speranțe, autodeterminări și proprietăți, altfel, niciodată posibile.

...filosofia antisofică, în regim pandemic, pornește de nicăieri și, parcurgând lipsele din elipse, ajung mereu în același impas, printr-o exersare strictă a piruetării din determinații, asemenea filosofului antisof, eșuat sublim în culmea deducției, printr-o calapodare a capodoperei... și care dă vina pe limitele exolftalmice, când diferențele întrec asemănările... și deosebiri se înfundă în distincțiile profunzimilor sterpe!

Gândim pozitiv la testările negative și acționăm conform inițiativelor precedente! Imunizatul Bănescu a fost scuipat drept în ochi, la Constanța, unde participa la deschiderea oficială a Tall Ships Regatta 2014. Adrian Zglobiu a precizat atunci, de sub talpa brutelor sepepiste: "După ce a vândut o flotă, vrea cântece patriotice, poezii?" După încă 6 ani de distrugere în formă continuată, scuipatul nostru poate deveni eficient mortal. C19 oferă o strategie colectivă, acumulativă, discretă, la marea discreție! Nu trebuie să-i mai împușcăm lângă closetul din Târgoviște, nici măcar să le atacăm cu pietre citadelele mafioate. Efectul Zglobiu e imbatabil! Și, fără panică, scuipați-i! Cu toată flegma pozitivă, secretată de mizeria în care ne-au adus. E o stare urgentă de urgențe! Uniți în cugetul ultragiatic și-n simțirile devastate, scuipați-i! Sărutați-i! Scuipați-i!

Remediul savantic, ce își ascunde fatal efectele secundare, anulează orice vaccin impus, pervers, pentru eradicarea actualei paranghelii funebre. Decretele abuzive ocolesc analizele de impact, în special pe cele mai sensibile dintre protecțiile noastre standard, cum ar fi sănătatea populației, ca principală datorie guvernamentală, fără ca nimeni să plătească pe eșafod pentru criminala lor imprudență, bine mușamalizată. Cine n-are habar de economie, finanțe, diplomatie, comerț și nu știe nici vreo altă meserie trebuie imediat deratizat din politică!

Izolați de autoguvernarea corupției brutalizate, plini de comorbidități și acută greață, nu mai avem... nici după ce vomita!

...decesul 1444... decesul 1555... destul, gata, pornim contra lor, a netrebnicilor! Avem ca aliat probat pe noul nostru partener strategic și energetic, suprem și inviolabil, imbatabil, globalist și invizibil!

Sub Coroana Virusului, declanșăm în forță acțiunea celei mai civilizate reacții naturale din întreaga istorie a marilor descoperiri revoluționare:

"Strănuțați-vă dușmanul!"

Victor NICOLAE

SINGUR

(Fragment)

- Remarc și această fotografie, care este în sine o imagine cu totul și cu totul deosebită, datorită tehnicii prin care a fost realizată. Tânara din fotografie seamănă cu soția dumneavoastră, este vreo legătură ori mă înșel?

Lucian avu un moment de ezitare, întrebându-se dacă acest agent a venit pentru a-i vinde asigurări ori a-i vorbi despre obiectele expuse în salonul său. Nerăbdarea nefiind o calitate pentru un bun negociator, reveni cu rapiditate la starea sa obișnuită, în timp ce noua direcție a discuției nu era ceva care i-ar fi plăcut. A face o disertație despre arta fotografică era întotdeauna ceva pe gustul său. Cu o satisfacție relativ disimulată și o voce calmă, accentuând importanța celor ce urma să spună, începu:

- Ați văzut foarte bine. Este una dintre primele fotografii pe care i le-am făcut Mariei, abia ne cunoșcusem. Era imediat după ce a câștigat concursul Miss Frumusețe la Facultatea de Studii Economice din București.

- Bine, dar fotografia este făcută în natură, nu într-o încăpă, se miră Pierre. Cum ați reușit acest joc de umbre și lumină difuză care, totuși, pun în valoare chipul subiectului? Ați folosit lămpi speciale?

- Nici vorbă! Este o poveste mai lungă. Era dimineața. Vă interesează tehnica fotografică?

- Mi-a plăcut întotdeauna să învăț lucruri noi, iar când fotografiile sunt bune, devin interesat să aflu cum au fost realizate, confirmă Pierre.

- Așa este! Fotografii bune, mai bine zis cele ce ies în evidență și sunt deasupra mediei, adeseori se realizează cu ajutorul hazardului. Pentru un fotograf profesionist, această loterie se poate reduce în bună măsură prin cunoașterea unor detalii care joacă un rol important. Ați auzit de ceea ce fotografiile numesc Golden Hour?

- Drept să spun, n-am auzit.

- Este vorba de primele minute la răsărit. Ori la amurg. Și mai precis, vorbim de poziția soarelui între minus șase grade sub orizont și plus patru grade deasupra orizontului. Tehnic, acestea sunt specificațiile precise, practic, nimeni nu le măsoară. Sunt momentele când lumina este multidirecțională, totuși caldă, difuză și are un efect magic. Orice fotograf pasionat dorește aceste momente, își ia aparatul foto și pleacă la „vânătoarea” de imagini ce depășesc banalitatea, adevăratele unicate, adevăratele... am putea spune, compoziții.

- Compoziții? De ce?

- Pentru că sunt mai multe elemente fotografice de care trebuie să se țină cont. Primul și cel mai important este lumina. Dacă nu este lumină suficientă, nu se vede aproape nimic în fotografie. Cum spuneam, la crepuscul, nu tot timpul, depinde dacă cerul este înnoțat mult ori puțin, dar de cele mai multe ori găsim câteva momente bune, cu o lumină difuză complet diferită, optimă fotografiei. Apoi, indiferent către ce ne îndreptăm atenția, mai ales pentru o fotografie de aproape, mare importanță are unghiul. De aceea trebuie făcute mai multe încercări. Aici, în fotografia cu Mara, era primăvară, ne aflam într-o livadă de meri înfloriți, am fotografiat punând o creangă plină de flori între obiectiv și subiect. Am fotografiat „prin”, cum se spune în jargon fotografic. După cum se observă, florile de pe creangă nu sunt clare, dar măresc calitatea imaginii. Lumina îi trece Mariei prin păr, creând o atmosferă magică. O fotografie trebuie să sugereze o acțiune, să stimuleze

imaginația privitorului, să spună o poveste dacă se poate, să creeze sentimente. De aceea Mara pare în mișcare și o parte din voalul ei este ridicat de adierea vântului. Lasă impresia că se deplasează către noi. Se apropie. De fapt, se apropia de mine. Chiar așa îi spuneam: „Vino la mine!”. Se poate citi surpriza din privirea ei, ezitarea față de necunoscut care se amestecă cu dorința stărnită de instinct, de aspectul biologic însuși, care ne stăpânește.

Lucian clipi. Gândi că vorbise prea mult. Iar în acea secundă de pauză revăzu filmul legat de prima lor întâlnire și tot ce a urmat. Cum a fost ales fotograf al concursului de frumusețe și nu a fost deloc ușor. Mulți au candidat, a fost chiar tentat de câteva ori să abandoneze concursul, cu toate acestea, ceva, nu știa să explice ce, îi șoptea să nu renunțe, să nu se dea bătut și să insiste. Să meargă până la capăt, oriunde va fi acel capăt, și să dovedească că este cel mai potrivit, cel mai bun. În fața juriului care făcea evaluarea fotografiilor, când au mai rămas doar trei candidați, era pregătit, ca ultim argument, să se ofere a lucra gratuit, numai să fie el desemnat fotograf oficial. Nu a înțeles pe moment de ce era pregătit la o asemenea ofertă ridicolă, lucrase întotdeauna din două motive bine definite în concepția sa: primul erau banii, iar apoi, din ambiția nestăvilită de a arăta că este cel mai bun. În acele momente, nu mai conta decât a doua motivație. Când a sosit decizia, nu a luat-o ca pe o satisfacție liberatoare, ci l-a făcut să-și spună în gând: „Abia de acum încolo începem!”. Ce? Nu știa, dar simțea că se apropie ceva important. A urmat concursul de frumusețe, a făcut multe, multe fotografii, schimbându-și poziția de nenumărate ori. Tot timpul altfel decât ar fi fotografiat în mod obișnuit. El nu dorea să fie la fel ca ceilalți. Trebuia să fie diferit, un nonconformist. A consumat nenumărate filme. Unele color, altele alb-negru. Era pe stilul vechi, nu ca acum, când poți lua mii de cadre. La final, Mara a fost aleasă Miss Frumusețe. Nu o cunoștea, se întâlneau prima dată. Ea plutea pe un nor datorită exuberanței momentului, toți cei prezenți doreau să-i vorbească, să o felicite și, de ce nu, să-i intre în grații. Balul care a urmat, cu muzică, dans, mâncare și băutură, a depășit cu mult miezul nopții. Încet-încet, unii, morți de oboseală ori morți de beți, au plecat pe la casele lor. Acesta a fost momentul, ocazia așteptată inconștient, să rămână singur cu Mara. N-a făcut decât să-i sugereze importanța imortalizării pentru eternitate a ceea ce era ea, în acea zi, și nu va mai fi niciodată. „Timpul trece. Azi ești prințesa frumuseții! Este momentul să te fotografiezi în alt cadru decât acesta oferit de pereți de beton, luminat cu lămpi de plafon, ce-ți fac umbre și nu-ți pun în valoare frumusețea naturală. Acest punct culminat în care te afli trebuie să rămână pentru eternitate. Vino! Știu eu un loc minunat pentru fotografii și se apropie răsăritul”. Mara nu a ezitat. A înțeles că el este, dintre toți cei prezenți sau toți cei pe care îi cunoșcuse, cel care dorea sincer să o pună în valoare. Poate că nu a fost întocmai adevărat, poate așa dorea să-și imagineze, poate și ea se simțea atrasă de el, ori poate era doar sentimentul că se află lângă un bărbat matur, care o va proteja și care avea acel ceva în plus care îl diferenția de ceilalți. Poate toate împreună și multe altele. Numai universul ascuns al imaginației și logicii feminine ar fi capabil să explice. Cert este că a acceptat. A fost decizia care a condus la unirea drumurilor lor. „Ocazia nu trebuie ratată”, și-a spus atunci Lucian. Își amintea de asemenea, fiecare moment al acelei dimineți, al cadrelor luate, al felului cum Mara se lăsa condusă și cum el nu a scăpat prilejul să preia poziția de conducere. Cât despre primul lor sărut, continuarea fotografiei pe care o păstra în salon, nu era cazul să vorbească. Intimitatea se păzește,

nu se etalează.

Pierre continua să privească cu atenție detaliile fotografiei și se lăsă convins:

- Într-adevăr, este fantastic! Am simțit asta chiar de la bun început. Îți dă senzația că fata din fotografie se apropie în timp ce o privești, căutând ceva cu totul ieșit din comun. Poate iubirea, prelungi el firul deducțiilor proprii.

Mara se ridică și, scuzându-se, se îndreptă spre bucătărie. Se putea sesiza cu ușurință emoția care pusese stăpânirea și pe ea. Ochii i se umeziseră. Toate amintirile tinereții erau aduse prea repede în prezent. Dorința de a reveni cu mulți ani în urmă și a-și relua viața, altfel, cu avantajele înțelepciunii câștigate în timp, o prinse în acea capcană inutilă a regretelor.

Leonard VOICU
(Montreal, Canada)

SINGURA AMINTIRE NEARSĂ A SOARELUI

1

Iar se prefigurează o secetă cumplită și Proorocul Ilie nu-i de găsit S-a întrebat de el și pe la Institutul Național de Meteorologie și Hidrologie însă nimic...

„Cum așa?” se adresă regele meteorologilor „Singura amintire nearsă a soarelui – acest mare prooroc de care au ascultat în adevăratul sens al cuvântului toate fenomenele cerești nu figurează în rândul meteorologilor? Dacă Ilie s-ar crede unul dintre voi, ar fi vai de lume!”

2

Proorocul Ilie străbătând câmpia pustiită de secetă, dar de această dată ca turist și scriindu-și memoriile, se văzu oprit, dar nu din cauza arșiței, ci de intensitatea muzei

„Incredibil – tresări regele – Ilie străbate câmpia fără statut oficial! Văd doar perspectiva de a-l convinge să-și schimbe atitudinea! Destinul îl presează să-și scrie neprețuitele-i memorii! Proorocul va accepta să întoarcă vremurile în favoarea noastră dacă îi vom aranja să facă schimb de experiență cu Shakespeare, Eminescu, Heine, Esenin...!” SINGURA COPIE

Pe perioada stagiului de înger n-am învățat nici măcar procedeele de simulare a modestiei (singura copie nelegalizată a sentimentelor acceptată de Dumnezeu) Luându-mi aripile Domnul m-a retrogradat la statutul de om.

Vasile Dan MARCHIȘ

Escadrile de vulturi

Vin vulturii în cete și împlântă brăzdarele în mieii de osândă trage tata cu pușca priviri îndelung zadarnic lacrimile nu-i ajung. Se înserează și peste oraș se lasă escadrile cenușii de vulturi blânzi cu mieii încă vii. Ce aer pur și ce miresme dulci aduc pe aripi vulturii din lunci și câtă sănătate poartă-n gheare cad mieii ca o pânză de răcoare peste orașul roșu de dogoare. Se luminează brusc și-i totul crud ca într-un mugur orb migrând spre sud.

Marin LUPȘANU

AMINTIRI DE IERI

III
File de jurnal

2017

Sâmbătă, 9 decembrie

Mi-a trimis Daniel romanul său și dacă tot nu pot dormi, încerc să-l citesc. E un text „fițos“, niște personaje puțin artificioase, toți bubuie de deștepți și cultivați... Sunt la pagina 60...

Duminică, 10 decembrie

Azi s-a anunțat moartea poetului Radu Cârneli (născut în 1928). L-am cunoscut cu aproape patru decenii în urmă la Siliștea Snagov, unde avea o casă de vacanță. Eu eram în vizită la Ion Dumitriu-Snagov și ei se cunoșteau bine. Atunci nu mi-a făcut o impresie deosebită, abia mai târziu, stând de vorbă și urmărind mai atent bogata sa activitate, omul a căpătat în ochii mei cu totul alte dimensiuni. Dumnezeu să-l odihnească.

Martți, 12 decembrie

Am terminat de citit romanul lui Daniel și sunt puțin cam derutat. Târziu în noapte îi trimit un e-mail:

„Gata, dă-i drumul. Am isprăvit de citit și-n final mi-au venit în minte cuvintele Eminescului: «Ah, organele-s sfârmate și maestrul e nebun». Eu m-am străduit să rămân un om normal, însă personajele tale o iau uneori atât de razna, că-ți vine să te lași păgubaș. Fi-le-ar numele de răs, greu mi-a fost până m-am obișnuit cu ele. Nu-mi plac prescurtările alea: Ed, Alf, Dav, Rony...

Lăsând gluma de o parte, după primele 10-15 pagini, care sunt cam molcome, textul capătă ritm, se simte pulsul, grupul se adună frumos, devine o societate a deștepților, a gravilor, a sensibililor, mai ales a ciudaților. Nu prea se vede limpede cam care ar fi rostul vieții pentru ei, deși se filosofează destul în carte. Fiecare arată cât de multe știe, dar nici unul nu ne spune cam ce vrea să facă cu ce știe. Sigur, ei lucrează la o catedrală, dar nu neapărat de dragul catedralei, ci de dragul cuiva și fiecare se află acolo pentru că este un profesionist. Lucrul foarte interesant, după o vreme de stat împreună, de trudă într-un acelaș scop, fiecare devine mai deștept și se pricepe la toate. Sunt diferiți, dar seamănă mult unul cu altul. Prietenia lor naște însă un monstru în final: solidaritatea din jurul sinucigașului. Aici stau și mă întreb: oare e posibil așa ceva?

În carte sunt lucruri superbe, foarte multe reușite de tehnica scrisului și chiar de arhitectura a textului. O ploaie de metafore, maxime, cugetări, proză scrisă la centimetru patrat. O concentrare de exprimare care crează mare tensiune. Rar întâlnești vorbe. Cuvinte din care sar scânteii. O toleranță și un respect față de celălalt care dau altă dimensiune prieteniei, care nu se rezumă la plăcerea de a fi împreună, devine nevoie de celălalt. Ciudat e faptul că nici unul dintre ei, în afara polonezului, nu are naționalitate și nici patrie. Așa ai gândit, sau așa a ieșit până la urmă? O formulă de globalizare... Personaje dintr-o lume științifico-fantastică obligate să trăiască într-o altă lume, cu alte dimensiuni, ceea ce dă cărții o tentă de roman S.F. Nu știu ce mă face să cred că nu ești pe deplin mulțumit de cum a ieșit. Îți simt însă ușurarea că ai scăpat de obsesie. Cartea asta ai purtat-o multă vreme în tine, ca pe o cărămidă în traistă și nu aveai curajul să te eliberezi de ea. Deci, dă-i drumul“.

Duminică, 17 decembrie

Ieri am urmărit o bună parte din ceremonia funerară a regelui Mihai I, cu numeroase momente impresionante. Foarte multă lume de-a lungul traseelor și în locurile unde se desfășurau ceremoniile. Organizare impresionantă, arătând că putem face și lucruri frumoase. Atmosferă coresponzătoare. Se vede că pot sta alături civilizată Johannis cu Dragnea și Tăriceanu, că ura și vrajba din viața politică pot fi înlăturate, că se poate întrona un climat civilizată, că dezbinarea poate fi înlocuită cu cooperarea întru binele obștesc. Autoritățile române, în special ministerele Apărării și Internele, merită toate

felicitățile. Mass-media străină acordă spații largi evenimentului.

Impresionează prezența unui număr atât de mare de reprezentanți ai curților princiare și regale, veniți să-l omagieze pe Mihăiță al nostru.

Casele princiare și regale sunt reprezentate la ceremonii de (reproduc o listă apărută pe internet, dar nu pot garanta corectitudinea ei):

- Regele Carl XVI Gustav și regina Silvia (Suedia),
- Marele Duce de Luxemburg;
- Juan Carlos I al Spaniei și regina Sofia;
- Principele Charles de Wels (Marea Britanie);
- Simeon II regele bulgarilor;
- Regina Anne Marie a elenilor, Principesa Elena a Greciei, principele Nicolas al Greciei;
- Principesa Muna a Iordaniei;
- Principesa Astrid, Principele Lorenz (Belgia);
- Principii moștenitori ai Serbiei Alexandru II și Ecaterina;
- Principele George al Prusiei, Marele Duce de Baden, Marea Ducesă de Baden, Principele Eberhard de Wurttemberg;
- Marele Duce de Braganza (Portugalia);
- Arhiducele Karl al Austriei, Arhiducele Dominic al Austriei, Arhiducesa Emmanuella a Austriei, Arhiducesa Maria Magdalena a Austriei, Baronul Haus von Holzhausen, baroana Ferch, Arhiducele Georg al Austriei, Arhiducele Martin al Austriei, Arhiducesa Katharina a Austriei;
- Marea Ducesă Maria a Rusiei;
- Principele moștenitor al albanezilor, principesa moștenitoare a albanezilor Elia;
- Șeicul Rashid bin Khalifa al Khalifa (Bahrein);
- Regala principesă Rym a Iordaniei;
- Ducele de Vendome, Principesa Chantal a Franței, Principele Emmanuel Philibert (Franța).

Nu mă pot abține totuși să nu remarc proverbialul nostru talent de a călca în străchini. Pe toată durata celor trei zile de doliu, în Parlament, deși s-a ținut o ședință solemnă de omagiere a regelui defunct, după minutul de reculegere, s-a trecut imediat la pâruială, având ca pretext lefale justiției și bugetul pe 2018. Cei mai „harmici și activi“ sunt, băieții ăia cuminți și bine intenționați ai USSR-ului, cei care voiau să primenească clasa politică...

Mizeria este atât de greu suportabilă, încât chiar și unii dintre cei care o provoacă încep să bată în retragere. 50 de liberali din organizația sectorului 2 și-au dat demisia *in corpore* și au trecut la ALDE.

Martți, 19 decembrie

Marea majoritate a celor care au ieșit în stradă în aceste zile au făcut-o, cred, pentru Omul și Patriotul Mihai, ireproșabili din toate punctele de vedere. A recunoaște și prețui aceste calități nu presupun să fi neapărat monarhist. Nimeni nu a fost deranjat de faptul că un guvern republican al unui partid de stânga a o r g a n i z a t i m p e c a b i l aceste funeralii. Presa străină comentează pe larg, cea din România caută nod în papură lui Dragne, Tăriceanu și Tudose... Ludovic Orban a ieșit și a făcut o declarație de-a dreptul golănească. Neavenită mi s-a părut însă și atitudinea celui parlamentar pesedist propunând organizarea unui plebiscit prin care românii să spună ce vor: monarhie sau republică. Așa cum neavenită a fost și graba oportunistă cu care Dragne și Tăriceanu au formulat un proiect de lege privitor la viitorul statut al Casei regale. În momente de maximă sensibilizare a opiniei publice un astfel de gest nu e altceva decât manipulare, încercare de câștigare a simpatiei monarhiștilor...

Duminică, 24 decembrie

Mă sună Marcel Popa și trăncănim vreo jumătate de oră. Ne amintim de prietenii noștri Geo Potra,

Benone Șuvăilă sau Tanașoca. Marcel are chef de vorbă, e mai calin ca niciodată...

2018. Martți, 16 ianuarie

Ședința Comitetului Executiv al PSD s-a încheiat prin retragerea sprijinului politic petru premierul Tudose, iar acesta și-a depus demisia... Îmi pare rău, dar social-democrații, cu frecuşurile lor interne, sunt tot mai penibili. Țara (simpatizanții lor) le pune puterea în brațe și ei nu știu ce să facă cu ea.

Comitetul Executiv al PSD propune un prim-ministru surpriză: Viorica Dăncilă, europarlamentar și președintă a organizației de femei. Rămâne de văzut dacă și președintele Johannis o va accepta. Dacă da, dna Dăncilă va fi prima femeie prim-ministru din istoria României...

Miercuri, 24 ianuarie

Ultimul număr al revistei *Bucureștiul literar și artistic* publică un articol consacrat lui Nicolae Constantinescu și un grupaj de poezii ale lui Marin Constantin; citesc cu plăcere și un fel de bucurie, ambii fiind fierbințeni de-ai mei. Mă gândesc să scoatem un volum colectiv (Nicu, Daniel, Marin și eu) consacrat Fierbinților; ar putea fi interesant.

L-am sunat pe Nicu și i-am spus de articol. Îmi zice că a găsit o culegere de colinde făcută de compozitorul Gh. Cucu și publicată de Brăiloiu în 1936. Colindele au fost culese pe teren de elevi ai Seminarului Nifon din București prin anii 1926-27, în sate din apropierea capitalei, între care și cele din comuna Fierbinți. Îi spun despre volumul acela colectiv și îi surăde ideea; vom mai vorbi...

Vineri, 26 ianuarie

Ieri a decedat Neagu Giuvara; avea 101 ani. Nu prea mi-a plăcut. În primii ani după ce a revenit în țară a încercat să publice și la *Magazin istoric*. Ne-a propus un serial cu Negru Vodă, temă pe care revista o epuizase printr-un ciclu de articole pe aceeași temă publicate încă prin 1969 sub semnătura unor cunoscuți medievști. Apoi și-a făcut vad la Editura Humanitas, care i-a publicat mai multe cărți în tiraje mari, pentru că omul scria bine și stărnea interesul prin năstrușnicia punctelor sale de vedere. El și Lucian Boia au scormonit trecutul, REINTERPRETÂNDU-L cu dorința expresă de a fi cu orice chip originali. Specialiștii nu le-au dat replica convenită, decât târziu și sporadic (pe Boia l-a desființat Ionuț-Pop de la Cluj, pe Giuvara mai mulți, între care Matei Cazacu), cititorii plăcându-i însă tocmai pentru caracterul polemic al cărților lor. Nu știu cât bine au făcut prin scrisul lor, dar au contribuit, involuntar poate, la marginalizarea istoriei în manualele școlare și nu numai.

Sâmbătă, 27 ianuarie

Crăița împlinește astăzi 49 de ani. Din prima clipă copilul ăsta a intrat în viața mea cu o forță care m-a ținut permanent într-o stare de veghe. A fost rezerva mea de iubire și încredere în viață și singura ființă pentru care m-am simțit permanent dator. Fizic și temperamental este copia mea fidelă: aceleași calități și defecte, aceleași sensibilități, aceeași capacitate de a îndura tristețea, dar și plăcerea de a face bucurii celor dragi. Statornică în sentimente, matură în modul de a privi viața, ce i-aș putea dori? Sănătate și un pic mai mult noroc. Dumnezeu să te ocrotească, draga mea, la mulți ani!

Duminică, 4 februarie

Am vorbit cu Marin Constantin la telefon despre cartea amintită într-una din paginile precedente. „Să ne vedem, să discutăm la concret; în principiu sunt de acord. Dar poate mai sunt și alții care...“ Poate că are dreptate...

Martți, 13 februarie

Mi-a căzut sub ochi o listă cu actualul guvern și, când număr, constat că din cei 28 de miniștri, 9 sunt femei. Când văd chemate-n treabă atâtea femei, nu știu de ce îmi amintesc isprăvile „savantei de renume mondial“...

Marian ȘTEFAN

CU MASCA, FĂRĂ MASCA

Venise iarna și-n gara municipiului-reședință de județ, și nu venise cu mâna goală. Adusesse de unde-neunde, de peste mări și țări, coronavirusul acela care băgase spaima în populație, în special în cea inactivă, care, va să zică, avea timp căcălău să stea, să se gândească, să asculte la *TeVeU* și să se molipsească. Cei care mai aveau cât de cât ceva de făcut, în țara aia în care, ce-i drept, nu prea mai era mare lucru de făcut, de-abia dacă mai era de furat ceva, câte-o ciozvărtă, câte-o șină de cale ferată, ori vreun baril de petrol, așadar, cei care mai aveau ori își făceau câte ceva de lucru n-aveau timp să se înspăimânte, nici să se informeze, ori să se lase dezinformați, contrainformați etc.

Ce-i drept, de vreo douăzeci de ani încoace, oamenii tot fuseseră amenințați cu tot felul de pericole iminente, ireversibile și mai ales ilariante (pentru cine avea cap și-l folosea și la altceva decât la uitatul în oglindă): ba un cutremur prezis de-un mâncător de materii fecale en-gros, fix la ora 4 dimineața în nu știu care zi a cutărei luni din anul X (ce dezamăgire când l-au depistat pe impostor că umblă cu mâța-n sac și cutremurul la TV!), ba de un previzionat cu mare precizie sfârșit al lumii, tot așa, cu dată, oră și minut, ca să știe tot omul când să stea frumos la poză, să se mortalizeze cu Sfârșitu' lumii, că doar o dată vine el în veața asta. Mai fuseseră și alte amenințări: ba americanii, ba rușii, ba comuniștii (iar!), ba Iliescu (permanent!), ba spuma mării, ba mama zmeilor, ba un tsunami care începuse pe la alții, dar nu se știe când îi vine chef să se prelingă încoace și spre noi, ba meteoritul, ba încălzirea globală, ba topirea ghețarilor, ba exploziile solare, ba sarea iodată, ba spargerea silicoanelor, ba a cardurilor bancare, și altele și altele, că nu le mai știe bietul om și nu le mai poate ține minte. Dar ca spaima asta de virus cu coroană parcă nu fusese niciuna.

Fiecare își luă, cum putu, toate măsurile de siguranță împotriva dihaniei care băga lumea în sperietți mai ceva decât OZN-urile cu tot cu marțieni la bord, unii aflaseră pentru prima dată că trebuie să-și spele mâinile după fiecare folosire, alții, mai catolici decât papa, își spălară și creierele, și ghetetele, unii spălară putina în țările calde, auziseră ei că la temperaturi ridicate nu rezistă dihania aducătoare de neliniști. În fine, fiecare cum se pricepu. Oooo, dar măștile! Măștile, bre, alea de care depindea soarta întregii omeniri. Să-i fi văzut mascați pe stradă, mai ceva ca la carnaval! Da' și-n casă, da' și la serviciu, că nu mai avea nimeni idee cum arată oamenii cu gură și cu nas, așa cum i-a lăsat Dumnezeu.

Verginica Prozaica (Bă, nu te râde, că nu-i frumos! Așa o chema pe biata femeie.) stătea în colțul cel mai îndepărtat al gării, să nu care cumva să se lipească și de ea nenorocirea, că și așa avusese o viață de toată fala și de tot falusul, nu era cazul s-o mai aibă și de tot virusul. Când văzu trenul că se apropie, luă startul mai ceva decât la Olimpiadă, proba de viteză, alergă pe lângă el și ajunse sfârșită, în cele din urmă, să ocupe și ea un loc într-un compartiment, pe care, din nefericire, nu-l găsisse gol complet, așa cum visase. Dar nici foarte plin, ca să fim corecți, mai avea doar un loc ocupat de un tataie cu fața numai râuri și brazde, care moțâia cuminte într-un colț, pesemne de oboseală, că omul nu moțâie de odihnă ce e. Hm! Ori te pomenești că o fi starea aia de somnolență prin care se manifestă coronavirusul, mama lor de chinezi, cu cine i-a făcut virusați pe lumea asta!

Prevăzătoare, Verginica se așeză în colțul cel mai îndepărtat de tataie, își puse încă trei măști la gură și la nas, peste cea deja existentă, își mai trase și o pereche de mănuși, apoi răsufle oarecum ușurată, odată cu primul scârțâit al roților trenului ce se îndrepta înspre satul ei. Verginica n-ar fi plecat nici moartă din curtea ei pe niște vremuri de așa restriște, dar n-avusese încotro, trebuise să meargă să facă proviziile pentru următoarele cinci luni de zile, cât se preconiza că va dura posibila carantină în care oamenii vor fi băgați dacă nu vor vota cu cine trebuie. Ăă, asta, dacă o să-i tăbare coronavirusul, că nu putuse și asta să mai

aștepte, până treceau alegerile neanticipate, să poată vota tot omul, apoi să se retragă în carantină, să-i lase pe aleși să fure liniștiți. Să lucreze, cum ar veni. Ah, Doamne, și la ce cozi stătuse, și ce umilințe îndurase, ce coate în coaste, ce călcături de picioare, înghesuieți și jigniri, mai ceva ca pe vremea împușcatului, când se dădea pâinea pe cartelă, un sfert pe cap de vită furajată, ori când te duceai la coadă de la 4 dimineața și îți lăsați rând cu sacosele, să apuci și tu un kil de lapte și, dacă erai norocos, să mai pui mâna pe două ouă.

Uf, ce vremuri!, rememora Verginica Prozaica, gata s-o dea în poezie și melancolie, dar, oricât de greu ar fi fost, parcă n-a fost ca acum. Și nu mai murea nimeni, cu toate duduile și corcodușile mâncate direct de pe jos, peste care se ușuraseră câinii satului, nici nu se spăla lumea pe mâini ca acum, că de unde atâta apă, iar săpun nu se găsea; care era mai ajuns, făcea săpun de casă, dar ăla era păstrat pentru zile mari.

Șirul cugetărilor sensibilo-filosofice îi fu întrerupt de o tuse măgărească, ocazie cu care Vergy își aminti de dușmanul de clasă, în persoana lui tataie, cum l-o fi chemând, cu tusea lui de rahat cu tot! Tataie tușise așa ca tot nesimțitul, fără mână la gură, fără batistă, cu toți stropii lui de salivă aruncați prin compartiment. La această viziune apocaliptică, Prozaicei Verginica îi veni să leșine cu toată ființa ei, dar se răzgândi de-abia în ultima clipă, când se văzu cu ochii minții într-un tablou și mai de spaimă, cu tataie aplecat asupra ei, trăgându-i palme și resuscitând-o cu respirație gură la gură și coronavirusul pândind dintre dinții lui mai mult lipsă. Feri, Doamne!

Cum tataie, purtătorul vinovat de coronavirus, dădea semne de trezire, Vergy îl admonestă să-i meargă gripa:

- Bre, matala nu știi să tușești în cot?!
- În cece, păcatele mele?!, făcu acesta ochii mari și mai trase o tuse cu precipitații spre biata victimă sigură.

Și, de parcă n-ar fi fost de ajuns, deodată, ca-n filmele de groază, se deschise ușa și apărură controlorul de bilete, alt nesimțit, fără mască la gură, fără mănuși în mâini și cu virus la purtător. Până aci îi fuse Verginicăi, căreia deja i se umpluse paharul de la tusea lui nea corona:

- Dumneavoastră de ce nu purtați mască? Și cum îndrăzniți să cereți biletele la control, când din atâtea mâini se poate propaga nenorocirea de virus...

Mai adăugă și alte vorbe de dojană, dar nu se mai auziră, fiind înecate în plânsul obidit, trimis în eter nițel cam forțat, printre lacrimi amare și sughițuri de sub mască. Controlorul, impasibil și sătul de lecții de dirigenție, îi răspunse în lehamite:

- Dacă nu dați biletul, vă asortez și niște cătușe la masca aia și la mănuși.

Ofțică și nerăcorită, Verginica scoase o pensetă din buzunar, îi desfășură tifonul în care era înfășurată și cu ea apucă biletul din buzunarul celălalt, și astfel îl întinse controlorului. Acesta îl luă repezit, îl tăvăli din greșeală și nițel pe jos, îl compostă, apoi îl înfipse la loc în penseta salvatoare.

Scăpată de insensibilul controlor, fiindcă nu prea-i mersese cu acesta, se ocupă în continuare de tataie, acesta părând mai vulnerabil, măcar și pentru vârsta sa înaintată.

- Să nu-mi spui – zise înțepată – că matala nu ți-e frică de coronavirus!

- De cine să-mi fie frică?
- De coro-na-virus! N-ai auzit la televizor?
- Eu nu știu, tată, cine-i ăsta, iar la televizor n-am timp să mă uit, că altfel rămâne pământu' pârloagă, da' oricine-ar fi, să-i spui că pe mine, după ce-am trecut prin două războaie, nu mă mai sperie nimeni și nimic. M-au mâncat păduchii, am băut apă stătută din urmele copitelor, am văzut oameni cu mațele scoase, am stat în fața tunurilor rusești, ce crezi tu și corozivusu-ăsta al tău că mă mai poate speria? Și de ce mi-ar fi frică? Ce-mi face ăsta, cum îi zici, mă mânăncă?

- Păi nu te mânăncă, dar te omoară!

- Hă, hă!, râse tataie cu o vitalitate neașteptată, dacă l-ai fi judecat după vârstă și după moțâiala de mai-nainte. Hă, hă! Asta-i bună de tot. La vârsta mea, e cel mai bun lucru care mi s-ar putea întâmpla. Că doar n-oi trăi cât cioara și n-oi împărăți pământul.

- Dar câți ani ai, tataie?

- Nouășopt împliniți, am pornit pe nouănouă.

- Îți convine! Da vreau și eu s-ajung la anii ăia, așa că dă-te mai încolo și închide focarul de infecție, pune cotul la gură când tușești și, în general, nu te atinge de nimic pe care aș putea să-l ating și eu. Ai înțelese?

Înțelese. Se retrase cu lehamite și se făcu și mai mic în colțul lui, privind cu milă la femeia din fața sa, gândind că, dacă așa leșinoase ar fi fost și femeile din vremea lui, s-ar fi ales praful de tot și de toate, degeaba ar fi câștigat ei războiul cu arma-n mână, dacă ele, acasă, ar fi dat ochii peste cap la cea mai mică sprietură.

Trenul opri în haltă, staționă un minut, cât să coboare Verginica, apoi se tot duse, ducându-l și pe tataie, cu tot cu virușii lui. Ar fi trebuit să coboare și el tot acolo, dar se gândi să n-o sperie și mai tare pe femeia cu care călătorise, o să coboare în gara vecină și se va întoarce acasă pe jos. A venit el pe jos de la Stalingrad... așa că cinci kilometri erau floare la ureche, chiar și la vârsta asta înaintată.

Ajunsa acasă, unde, în sfârșit scăpase de stresul călătoriei cu multiplele sale pericole pândind la tot colțul, pe Verginica o aștepta o surpriză de zile mari. Fiul ei tocmai se întorsese din Italia, unde era la muncă, dar nu venise nici el cu mâna goală: îi adusesse și o mândrețe de chinezoaică, brunetă și minionă, pe post de noră. Acesta ar fi trebuit să fie un final fericit, dar, cum era de așteptat, pe biata Vergy a curentat-o pericolul coronavirusului lovind năpraznic din cap până-n picioare, din Italia, din China și din toate părțile, apoi deodată dădu ochii peste cap și leșină, iar autorul nu mai avu răbdare să tragă cu ochiul pe fereastră, să vadă ce se-ntâmplă.

Și-a încălecat pe-o șa și v-a spus povestea-așa. Iar la nas și-a pus o mască, de Covid să se ferească.

Florentina Loredana DALIAN

Slobozia, 26 februarie 2020

Orașul cu trei felinare și o roată bolnavă mintal

vreau să-ți povestesc iubito despre orașul cu trei felinare și o bancă uitată în parc unde în fiecare zi primeam o gogoasă și de atâtea fericire plesneam

despre orașul unde specialiștii în administrat supozitoare în urechi se înmulțeau alarmant iar trupurile noastre se zvârcoleau pe o frunză neîncetat până când dimineața a explodat în bucăți mari de lumină și dintr-odată s-a înnoptat

despre orașul în care șeful secției de reparat timpul era mereu cu degetul arătător îndreptat spre o cisternă cu apă sau către umbra mea cocârjată de om cățarat pe conștiință și soartă ca pe o cocoasă dar de cele mai multe ori arată către femeia călare pe o motoretă carpați din pântecul căreia țâșneau la viraj ceasuri cu pendulă și cuc până într-o zi când șeful de post a interzis berea și negrul de fum

îți voi povesti mai ales despre ambulanța borțoasă care plimba în jurul spitalului universitar o roată cu ciucuri bolnavă mintal

Petre Ioan CREȚU

MISTERIOASA LEGĂTURĂ DINTRE CHINA ȘI ITALIA

Virusul iluminării și ADN-ul asiatic

(Din volumul "Șoaptele nemuririi" Ed Orfeu 2013)

Grecii îi considerau pe romani drept barbari, romanii considerau popoarele năvălitoare ca barbare, iar chinezii din Vechea Chină îi considerau pe cei din Occident ca fiind barbari, adică NECUNOSCĂTORI, NEȘTIUTORI și au hotărât să îi INIȚIEZE, în schimbul unui oarecare TRIBUT, un fel de TAXĂ DE INIȚIERE.

Și de acum o să vorbim despre ceea ce nu am învățat la școală sau am învățat pe dos!

ILUMINAȚII ȘI ILUMINIȘTII din Europa secolului XIII-XIV, proaspăt ieșită dintr-un obscurantism, după prăbușirea Imperiului Roman, au apărut ca urmare a a valului de informații și de cunoștințe aduse din Marele Imperiu Chinezesc, care se afla la apogeul puterii sale.

„Arca Alianței” era condusă de Amiralul ZHENG HE, aflat în fruntea unei flote imense.

Mărturie stă o carte, care pur și simplu îți ia răsuflarea prin dezvoltările extrem de bine documentate pe care le face și te face să te întrebi „de ce Dumnezeu ai mai pierdut timpul la școală învățând doar baliverne? Cui folosește?” Istoria trebuie rescrisă!

GAVIN MENZIES, fost ofițer în flota MARINEI REGALE BRITANICE din Orientul Îndepărtat este autor a două cărți de mare răsunet: „1421 – Anul în care China a descoperit lumea” și cartea de care vorbeam mai sus „1434 – Anul în care China a aprins scânteia Renașterii Italiene, ultima fiind publicată în limba română în 2009, la editura HOUSE OF GUIDES- (www.houseofguides.com) -

O idee de bază o reprezintă faptul că MONDIALIZAREA despre care se spune că ar fi o emanatie a unei grupări secrete de ILUMINAȚII își are originea de fapt în Imperiul Chinez al dinastiei MING care dorea să impună pe întreaga Planetă o armonie de tip CONFUCIANIST, împrăștiind sămânța cunoașterii celei mai avansate în întreaga lume, în scopul civilizării ei.

În secolul al XIII-lea, chinezii ajunseseră la Polul Nord și Polul Sud, în Antarctica, vizitaseră America de Nord și de Sud și aveau hărți ale Pământului de o precizie excepțională, ceea ce i-a ajutat mult în expediții.

Combinția dintre transferul masiv de cunoștințe noi dinspre China spre Europa și faptul că totul s-a petrecut într-un interval de timp foarte scurt, a fost ceea ce a declanșat revoluția numită Renaștere, geneza civilizației și culturii europene moderne.

În Lumea Nouă, în care europenii nu s-au dus la întâmplare, ci ghidați de hărți foarte precise „aceștia au găsit un sistem comercial internațional creat de chinezi, arabi și indieni. Sistemul se bazează pe schimbul de produse chinezești contra materiei prime provenite din toate zonele lumii. Când China a părăsit scena lumii acest sistem de comerț avea să rămână la dispoziția Europei.”

În descrierile atribuite primei părți a dinastiei MING, Roma era botezată LUMI, de unde s-a format mai târziu denumirea de IL LUMI NATO. Comerțul cu mărfuri și informații reprezintă noua armă a globalizării economice, metodă de cucerire „pașnică” și de impunere a tipului nou de Ordine Mondială! Deci, nimic nu e nou sub Soare!

La urcarea pe tron a împăratului YONGLE (ZHU DI) a fost finalizată o enciclopedie masivă – YONGLE DADIAN care a fost adăpostită în Orașul Interzis, nou construit. Trei mii de învățați lucraseră ani la rândul la compilarea întregii științe a chinezilor.

Până și triunghiul „lui PASCAL” era inclus în Yongle DADIAN cu multe secole înainte de a se naște PASCAL.

În vremea dinastiei HAN (25-220 d. Hr.) topografia chinezi foloseau COMPASUL și ECHERUL.

În sec. al III-lea foloseau tri-gonometria triunghiurilor cu unghi drept și în sec. al XIV-lea se serveau de „toiagul lui IACOV” pentru măsurarea înălțimilor și a distanțelor. O parte din această enciclopedie se află la Universitatea Cambridge unde a scăpat de o Revoltă – numită a Boxerilor – și mai recent de Gărzile Roșii ale lui MAO care au ars toate cărțile valoroase pe care au putut pune mâna.

În sec. al XIV-lea, amiralul ZHENG HE conducea o flotă de peste 2.000 de nave, adaptate vântului de peste ocean. Cu zeci de amirali secunzi, a debarcat în viața sa în peste 3.000 de țări.

Citez din cartea lui GAVIN MENZIES: „El comanda o flotă magnifică – magnifică nu doar prin capacitatea ei militară și navală, ci și prin încărcătura pe care o purta – bunuri intelectuale de mare valoare și complexitate. Flota depozita jumătate din știința lumii. În plus ZHENG HE avea și ofițeri bine educați (de naționalități și confesiuni diferite) care, prin intermediul translatorilor, puteau comunica cu conducătorii țărilor străine în care ajungeau, în 17 limbi diferite, printre care arabă, persană, hindi, tamil, swahili și latină.

Flota lui ZHENG HE semăna cu o universitate plutitoare și probabil că biblioteca sa era mi bogată decât cea a oricăreia dintre universitățile lumii de la vremea aceea.” Închei citatul.

Dar, unde este multă știință, este și multă suferință!

Pe lângă mătăsuri, porțelanuri și alte mărfuri „fine”, flota transporta și o altă marfă – mii de sclave asiatice, care erau concubinele echipajului până în porturile de destinație unde erau „date cadou” sau vândute la târgurile de sclavi. La întoarcere spre China, se aduceau sclave din alte zone. Acest transfer permanent de femei a dus la un amestec genetic între Orient și Occident. Femeia era o armă „biologică”!

Rămase pe coastele Dalmației, de unde ZHENG HE angaja marinari croați pentru drumurile peste Atlantic, în Lumea Nouă, aceste sclave asiatice, de tip mongoloid, au lăsat craoților o moștenire genetică dovedită activă și până în zilele de astăzi.

Se spunea că „nu există pe lume oameni mai bogați decât chinezii”. Statele papale și Bagdadul trimiseseră deja tribut către China dinastiei Ming, în timpul împăratului ZHU DI. Regatul din MECCA a trimis o delegație pentru a plăti tribut Chinei, după vizita din 1414 a lui ZHENG HE și sultanul însuși a trimis în dar un LEU, special pentru AMIRAL.

Între suverani exista și un schimb de sclavi!

Citez: „Regele Chinei i-a trimis sultanului (INDIEI) o sută de mameluci și tinere sclave și cinci sute de bucăți de țesătură de catifea. Sultanul (INDIEI) l-a răsplătit cu un dar și mai bogat: o sută de sclavi, o sută de cântărețe și dansatoare hinduse”. Închei citatul.

Cu câteva secole înaintea lui ZHENG HE, delegații comerciale făceau transporturi de mărfuri între Cairo, Persia, India și China. Ele erau conduse de KARIMI, un grup de neguțatori iudei din Egipt. CAIRO era cel mai mare port al lumii unde se ajungea prin canalul dintre Marea Roșie și Nil.

Se pare că prin sec. al XIV-lea, Cairo, numit HORMUZ, beneficia de o climă generoasă, cu toamnă și iarnă. Regatul MOSILI era Egiptul, iar regatul JIEGANTOU este identificat cu portul Alexandria, fiind o transcriere chinezească a denumirii arabe ZUILKARNAIN, pe care arabii o foloseau pentru a se referi la Alexandru cel Mare.

În 1408 e.n. ZHENG HE făcea următoarea descriere: „Există aici un oraș urias construit din piatră, dimensiunile pietrelor pot fi comparate cu cele folosite la mormintele Împăratului dinastiei QUIN. Volumul piramidei care este mormântul Împăratului Quin este aproape identic cu cel al piramidei de la GIZEH. Piramida Quin are o bază mai mare, pe când piramida GIZEH este mai înaltă.”

Comerțul și religia sunt strâns legate în Islam. Ceea ce le oferă comercianților mult prestigiu este faptul că MOHAMED a fost negustor. În centrul orașului islamic se ridică MOSCHEEA zilei de VINERI. Alături se află MEDRESA – locul unde se învață legea și teologia islamică, iar în jurul celor două se întinde BAZARUL, cu hanurile și CARAVAN-SERAURILE sale, unde se odihnesc negustorii, își hrănesc cămilele și își depozitează mărfurile în siguranță.

Statutul comerciantului este evidențiat de distanța la care magazinul său se află față de MOSCHEE. Pe primul rând se află magazinele de parfumerii, mirodenii și tămăie, urmate apoi de cele ale negustorilor de aur și ale argintarilor. În piața centrală se desfășurau tot felul de distracții: dansatori, povestitori, îmblânzitori de șerpi și urși etc. Dincolo de bazar, locuințele erau așezate haotic, împărțite după rasă și religie.

În CAIRO trăiau străinii, iar egipteni ALBI băștinași, felahii, trăiau în delta și în Valea Nilului. Cei cu pielea albă erau înalți și trăiau într-o societate foarte dezvoltată în domeniile literaturii, cunoștințelor medicale, astronomiei, artei și tehnicii, mult superioară față de societatea celorlalți „barbari” din apus.

Fondată în anul 970 e.n. Moscheea zilei de VINERI, AL-AZHAR, este legată de cea mai veche universitate a lumii. Timp de peste o mie de ani, Universitatea AL-AZHAR le-a oferit studenților musulmani din întreaga lume cazare gratuită și o analiză teologică aprofundată pe teme precum Coranul, legea islamică, logica, gramatica, retorica, astronomia și știința.

Timp de secole, în zilele de vineri, moscheea a fost arhiplină. Toți bărbații sunt egali în islam și nu există locuri rezervate pentru aristocrație, mantalele aurite stau alături de halatele umile.

Citez: „În interior, AL-AZHAR seamănă cu catedrala SOUTHWARK din Londra, dar ceva mai austeră și nu chiar așa de înaltă. Studenții în robe, așezați între coloanele de marmură cenușie, ascultă învățăturile predate de un imam bătrân și înțelept, urcat pe un scaun înalt (catedra).

Uniformele universităților din Oxford și Cambridge au fost copiate după îmbrăcămintea purtată de studenții islamici.”

Muezinii, care chiamă pe credincioși la rugăciune, de cinci ori pe zi, din turnurile de rugăciune, sunt aleși din rândul nevătăzătorilor, ca să nu vadă ce se petrece jos, în interiorul caselor, unde femeile umblă fără văluri.

Populația din Cairo este poliglotă și din cauza căsătoriilor mixte ale egiptenilor cu descendenții cuceritorilor și ai negustorilor sudanezi, armeni, evrei, georgieni, persani, nord-africani și indieni, în zona orașului este greu să mai găsești astăzi un egiptean „pur sânge”. Cairo era un magnet pentru toate popoarele islamului, inclusiv pentru ZHENG HE care, chinez fiind, îmbrățișase religia islamică.

La sfârșitul Evului Mediu era centrul mondial al celor mai importante mărfuri comercializate la nivel internațional – aur, mirodenii și parfume.

Bazarul de mirodenii și locul parafumurilor legendare!

Egiptul rămâne o sursă pentru multe din esențele folosite de casele de modă din Franța, care păstrează rețetele tradiționale: alcool în proporție de 1/9 pentru parfume, 1/20 pentru apa de toaletă și 1/30 pentru apa de colonie.

Comerțul cu mirodenii cu Orientul, tranzacțiile făcute prin

Cairo, au fost piatra de temelie a bogăției venețiene. Respectând cu strictete ciclurile vânturilor musonice, pe Oceanul Indian se deplasau nave uriașe din flotele chinezilor și arabilor.

La Cairo exista o importantă colonie chineză, iar într-un mare port chinez exista un important cartier arăbesc.

În bazinul Mării Mediterane, flota Veneției deținea supremația, dar galioanele venețiene – vase rapide și ușoare, în nici un caz nu se puteau aventura pe Ocean. Cele trei mari puteri maritime ale Europei erau, la acea vreme – Genova, Veneția și Aragon. (sec. al XIV-lea).

Citez: „Avuțiile Veneției își aveau rădăcinile în cucerirea Bizanțului. În 1204 fusese organizată o Cruciadă pentru ocuparea Ierusalimului. Finanțarea acesteia a fost greu de obținut, până când dogele Dandolo s-a oferit să-i sprijine pe cruciați, cu o condiție: în drumul lor spre sud, aceștia trebuiau să cucerească Zara (ZADAR) din Croația. Cruciații s-au declarat de acord, transformându-se astfel în mercenari. Atât pentru Veneția cât și pentru cruciați, ispita de a cucerii Bizanțul s-a dovedit irezistibilă, iar aceștia au declanșat jaful asupra capitale creștinătății ortodoxe, un jaf comis de către alt stat creștin. Atunci când a căzut Bizanțul, imperiul a fost împărțit între învingători. Partea obținută de venețieni, simbolizată de cei patru cai de bronz și marmură de pe fațada bazilicii San Marco, cuprindea insulele și porturile Bizantine de la Marea Neagră până la Marea Ionică!

Veneția controla Adriatica. De-a lungul coastei Dalmate a construit „Veneții” miniaturale, porturi modelate după cele venețiene, cu câte o catedrală, o piață centrală și promenadă de-a lungul coastei maritime.”

ZENG HE sosește în Mediterana la începutul anului 1434, lasă sclavele la Veneția și ofițerii continuă călătoria la Florența unde îl întâlnesc pe Papă. Veneția era preocupată de instruirea ofițerilor, a piloților și matrozilor.

Amiralul și navigatorul flotei din armatele venețiene erau absolvenți ai colegiului naval din Dalmația sudică (portul PERAST) unde chiar și Tarul Petru cel Mare al Rusiei își trimitea cadeții ca să fie instruiți pentru ocuparea de posturi de prim-ofițeri.

Un val de neguțatori și de MISIONARI FRANCISCANI au pornit din Veneția spre China. Evreii aveau propriii neguțatori dintre care, înainte de MARCO POLO, se remarcă IACOV din ANCON. Frații POLO au făcut avere prin negoțul cu mătăsuri chinezești exotice, cu care se îmbrăcau papii și împărații.

În 1428, Veneția reușise să ajungă cel mai bogat stat din Europa. Deja de prin sec. al XIII-lea bancherii italieni au fost pionierii sistemului bancar internațional folosind un sistem de plăți GIRO – fără numerar, creditând un negustor și debitând un altul.

Florența a avut doi bancheri de geniu: GIOVANNI DE MEDICI și FRANCESCO DI MARCO DATINI. GIOVANNI DE MEDICII a fost unul dintre cei mai importanți ocrotitori ai științei și artei renascentiste susținând financiar artiști, astronomi, ingineri, arhitecți, cartografi, dar familia sa a acumulat și multă PUTERE prin curtea asiduă făcută papalității.

Citez: „În perioada schismei care a dus la existența a doi papi concurenți, unul la Avignon și celălalt la Roma, a fost ales ca PAPA, IOAN al XXIII-lea, un PIRAT care acționase sub numele de BALDASSARE COSSA. Familia de MEDICI îi cumpărase lui BALDASSARE pălăria de cardinal, printr-un împrumut de 10.000 de ducați. Atunci când acesta a devenit PAPA, membrii familiei de MEDICI au devenit imediat bancherii papali”.

După întâlnirea delegației chineze, condusă de amiralul ZHENG HE, cu Papa Eugeniu al IV-lea, hărți ale Cerului și ale Pământului, în cele mai mici detalii, tablele cu efemeride și tot felul de cunoștințe din cele mai variate domenii „au aterizat” în bibliotecile Vaticanului, de unde au ajuns în posesia unor personaje care le-au „prelucrat”, uitând să adauge și SURSA. Așa s-a declanșat o cascadă a PLAGIATELOR și a început RENAȘTEREA!

Dincolo de asta, sclavele de origine mongoloidă „par să fi fost destul de atrăgătoare pentru populația masculină florentină, căci au produs agitație în rândul familiilor”. Toate familiile înstărite din Italia își permitau să aibă o sclavă.

În spitalul copiilor abandonati din Florența aproape 30% erau copii nelegitimi ai acestor sclave care erau folosite și ca doici. Astfel, un flux considerabil de sânge asiatic a pătruns mai ales în rândul populației toscane și asta în timpul celei mai strălucite epoci din istoria sa culturală și economică. În acea perioadă, Florența ajunsă la apogeu, dădea lumii genii cu ușurința unui jongler. Cel puțin așa părea! Și Magellan „a descoperit” strămtoarea care-i poartă numele, mergând cu harta în mână până la capăt, spre disperarea echipajului care s-a revoltat. Numele adevărat al strămtoării este de fapt „Coadă Dragonului”.

Un fulger a făcut să ardă din temelii Orașul Interzis construit în China de un Împărat din dinastia MING și o cometă, MAHUIKA, căzută în mare, a produs valuri uriașe care au distrus flota imperială, ceea ce a produs decăderea Marelui Imperiu Chinez începând cu secolul al XVI-lea.

Pe urmele autorului. Mărturisirile unui detectiv literar Antologie

III. Cum am devenit detectiv literar (continuare din numărul trecut)

3.1. Atacul de panică devastator-salvator

...Să revenim la firul vieții tale, cum stătea acolo, în marginea târgului, ghemuit...

...Dialectologie, folcloristică, etnografie, înapoi la ceaslovul lui Fochi...

Miorița. Tipologie. Circulație. Geneză. Texte.

...iar lingvistică, gramatică, psihologie, Alecsandri, poeziile, comediile..., înapoi la Fochi, la sutele de variante ale *Colindei păcurarilor* și baladei *Miorița*.

Fișe peste fișe, dicționare...

Nu aveam încă în minte ideea că totul trebuia structurat pentru a fi adunat într-o lucrare științifică, puternică, de necombătut, care să apere *Tainele Mioriței*, vulnerabile ca sufletul meu...

Petreceam ore întregi aplecat peste câte un cuvânt... Reciteam conspectele, le adnotam din nou, iar și iar... Mintea mea, ca în transă, se mișca în ritmul cuvintelor recitate... Se prindea din ce în ce mai strâns de mâna lor, alcătuită din propoziții și fraze întregi, ca o palmă de loc, apoi se oprea încântată la câte două-trei degete formate din expresii pe care le intuia ca fiind ale sale, ajungând de la falangele flexibile ale șiragurilor de silabe până la degetul cel mai mic - frageda literă.

Nimeni nu mă întreba ce fac... Doar când îmi luam concediu de odihnă în martie, trebuind să motivez această alegere ciudată, spuneam că lucrez la o carte, că acum vreau s-o termin.

...Aș fi dus-o așa, în acest început perpetuu de primăvară, ani și ani, dacă nu venea evenimentul salvator... Furtuna din creierul meu obosit, cu vârtejuri înnebunitoare gata să-mi sfărâme craniul, se înfrățise cu ghiarele ascuțite ale unui braț străin, de oțel, care-mi strângea inima îndurerată, și cu gura care urla fără încetare în celula camerei de bloc.

...Așa am devenit liber de orice ambiție, de orice mărire, de orice titlu academic – duse departe, într-o uitare protectoare.

Sper să nu te afecteze rememorare acelor ani...

Nevoia de poveste. Dumnezeu vorbește la televizor. Povestea autorului (14, pp. 157-161):

<< Era al patrulea an de când veneam la Predeal pentru depresia de care scăpam treptat, la fel cum o căpătasem fără să știu. Cu singura deosebire că în ea căzusem pe neașteptate, înaintând din greu spre rezolvarea cazului "Miorița". Șocul căderii a fost absolut, mintea extenuată asociindu-l morții iminente. Mai târziu, când tratamentul a început să-și facă efectul, am descoperit și o lozincă sub care să merg spre mai bine. La televizor, într-un film documentar despre Ana Aslan și Institutul ei de geriatrie din Otopeni, am zărit-o în ultima clipă. Scrisă cu vopsea roșie pe un placaj dreptunghiular, atârna sus, lângă tavanul salonului: "M-am născut la 80 de ani!" Am schimbat ce era de schimbat și am introdus-o în mintea încă derutată: "M-am născut la 50 de ani!" (...) "Nu mai termini, domne, odată, cartea aia?" – mă întrebau, din ce în ce mai intrigată, cunoșcutii. Așteptau de ani de zile și nu mai aveau răbdare. Și eu încercam să le explic aparenta întârziere. Nu mai știu dacă imaginea apăruse înainte sau după cădere. E ca și cum vezi o ridicătură de pământ și vrei să te urci în vârful ei – le spuneam. Mai mult în joacă, fără elan, în tricou și adidași, alergând de voie, sărind, parcurg o parte din cale. Vârful, în loc să se apropie, se îndepărta. "E deal" – mi-am zis, ambiționat de aprecierea greșită a efortului. Când mi-a ieșit în cale, vertical și neted, peretele de piatră, mi s-a întunecat orizontul. "Nu e deal, e munte. Nu e munte, e piscul său, Everestul." Și amicii mei au înțeles că mai era de așteptat. Peste câțiva ani buni, după lansarea cărții, cineva din același grup răbdător mi-a spus cu înțeles: "O carte scrisă este ca o boală învinsă." >>

Și cum ai ajuns să crezi că acel atac de panică devastator din pragul vârstei de cincizeci de ani a reprezentat factorul sine qua non al nașterii tale în calitatea de detectiv literar?

De multă vreme mă obsedau fluctuațiile de energie mentală de la maxim la minim.... Analizele strălucite alternau cu momentele de năuceală, lucru care-i contraria

pe colegi și profesori... Nopti abia dormite, încă din liceu, fumatul, hipertensiunea neștiută și, deci, necontrolată, moștenită de la tata, griji peste griji... Când am ajuns la sanatoriul de la Predeal, am dat de alți perfecționiști eșuați... *Ce bine ne-ar face un vaccin cu nesimițire!* - cântam toți într-un cor al neputinței.

...După doi-trei ani de tratament cu un medicament ce abia apăruse pe piață, pe care-l iau și astăzi..., cu un regim de viață respectat întocmai de frica inoculată de zecile și zecile de atacuri de panică iscate ca din senin în cele mai diverse și penibile situații, blocându-mi ideile și cuvintele ca într-o saună..., plus grija permanentă a soției și atitudinea prevenitoare a celor din jur..., mintea a devenit mai sigură pe ea, mânată de o energie frenetică, reușind să-și ducă gândurile dincolo de marginile neputinței de odinioară, spre cele mai înalte culmi.

Încercările prin care am trecut m-au învățat un lucru capital: detectivul literar este dator să respecte întocmai un regim de viață care să-i permită conservarea și funcționarea la cotele cele mai înalte ale energiei fizice, psihice și mentale.

Nu mai așa am reușit să duc la bun sfârșit toate studiile de caz abordate, axate, într-o formă sau alta, pe un conflict asumat cu un adversar valoros, altfel spus, dintre două entități energetice, unde câștigă cel mai puternic.

IV. Notele definitorii ale noțiunii detectiv literar

1. Lucrează numai cu texte scrise

Am învățat din greu, prin propria experiență, pas cu pas, notele definitorii ale noțiunii *detectiv literar*.

Altfel spus, este vorba despre o definiție operațională...

Iată și prima ei notă determinativă: *importanța fundamentală a textelor scrise pentru constituirea și rezolvarea cazurilor cercetate de către un detectiv literar*:

El se mișcă exclusiv în universul scriiturii și lucrează numai cu inculpați și martori din categoria intelectualilor și scriitorilor.

Nu iese în afara textelor decât pentru a le căuta și a ajunge la ele.

Pentru detectivul literar, lumea este alcătuită din cupluri formate din Ceva – o faptă –, și Cineva – un autor –, care stau ascunși într-unul sau mai multe texte.

Șansa lui de a-i descoperi pe acei Ceva/Cineva constă într-o calitate inerentă obiectului investigat: *scrisul păstrează intact glasul timpului trecut din viața lor de protagoniști ai textelor respective.*

Ilustrarea elocventă a acestei axiome ai descoperit-o, pentru prima dată, în opera de debut Vasile Alecsandri și cazul Miorița: înscrisul, uitat de autor, dar rămas pe hârtie, îl deconspiră!

Vezi și la Poe, nuvela *Scrisoarea furată*: "Fiindcă nu întrebuițarea, ci stăpânirea ei e aceea care dă puterea" (10, II, p.124).

Exemplu: *Dă-mi voie să citez chiar din placenta textuală a nașterii acestei prime note definitorii – cartea Vasile Alecsandri și cazul Miorița – o anchetă literară, Capitolul III, Martorul Alecu Russo, 1. Principiul interogației pertinente (1, pp.37-39)...*

Aici te ivești și tu, ca alter ego al autorului...

„Cititorule, poți să mă întrebi orice în legătură cu ce fac sub privirile tale. Spune-mi și în gând, te aud: ce faci tu aici, cercetătorule? Și eu îți răspund cât pot mai bine, ca să ajung să mă înțeleg în toți pașii cuvintelor mele.

Anchetez texte, cititorule, lor le pun întrebări și de la ele aștept răspunsuri. Pentru mine Alecsandri este un text, la fel și Miorița. Le confrunt cu alte texte scrise de alte persoane-text pentru a afla adevărul – tot adevărul și numai adevărul despre cum a fost scris acest text celebru al literaturii române.

Sunt, asemeni ție, un consumator de texte scrise. Diferența stă în faptul că un anchetator, la un moment dat, servește aceleași texte și la micul dejun, și la gustare, și la prânzul mare și la cină, combinate însă unele cu altele în mii și mii de rețete – se poate spune și rețete. Lor li se adaugă – ori ele se adaugă, e același lucru –, suc propriu din corpul consumatorului-anchetator... Așa este, l-am parafrazat pe Eminescu... Vreau să spun că ideile notate în acest text pe care îl produc acum – ești martor! – sunt esențe de text digerate în stomacul necunoscut al minții mele. Pare să aibă un mecanism foarte simplu, care funcționează după principiul interogației pertinente. Cu această ocazie, încep să-l cunosc și eu odată cu tine.

Ce este un martor? Bravo, ai prins curaj! Tu, de exemplu, vei fi martorul meu, dacă și numai dacă mă vei urmări cu atenție și-mi vei pune întrebările necesare atunci când simți nevoia interogației. Numai așa vei deveni

convins de rezultatul anchetei și acest fapt îți va schimba, poate, modul de a gândi textele și viața.

Pentru ancheta, aflată abia la început, martorul este fie o persoană-text, fie un text propriu-zis scris de cineva. Spun persoană-text pentru că nu am cunoscut-o direct ci numai din lectura unor texte. După cum ai văzut, mi-am stabilit ca prim centru de interes profilul psihologic al lui Alecsandri. Mulți istorici literari l-au prezentat pe prozatorul, dramaturgul, poetul, culegătorul și editorul poeziilor populare, evidențiind trăsăturile temperamentale, de caracter ș.a. care-i conturau personalitatea. Reiau lectura lor și conspectez pasaje pe care le consider relevante. Recitesc apoi și scrierile lui, reținând părțile unde se autocaracterizează sau care pun în lumină un anumit tip de reacție ș.a. Rodul acestor lecturi repetate și din ce în ce mai selective va fi portretul-text al lui Alecsandri.

Privitor la martor ca persoană-text, Alecu Russo este martor în anchetarea lui Vasile Alecsandri pentru că în viața reală i-a legat o prietenie frățească și, lucru fundamental, întrucât s-au legat pe vecie prin texte. Vei vedea că unul din portretele lui text este făcut chiar de Alecsandri. Mai mult, texte cruciale scrise de Russo și care mă ajută să-i fac și eu portretul-text au fost publicate de amicul său, ori prin grija lui, așa spune, părintească.

Ca anchetator, trebuie să fii extrem de vigilent. De aceea, de câte ori se impune, confrunt persoanele-text care pot depune mărturie în procesul de clarificare a contextului producerii baladei Miorița. Protagonisti sunt Alecsandri, Russo și un folclorist care niciodată nu s-a gândit că în viața de apoi a textelor va juca un rol atât de important – Atanasie Marian Marienescu. Mai sunt și alții, dintre care cel mai apropiat îl simt pe Moses Gaster, un folclorist de birou ca și mine. Observațiile lui lapidare asupra câtorva texte m-au îndreptat decisiv pe calea ce ne va duce în final la rezolvarea cazului. Punerea față în față a portretelor-text are rostul de a detecta și cea mai mică intenție de mărturie mincinoasă – fie-mi iertat termenul tehnic. Adică persoanele în cauză să fie înțelese dinainte, iar textele scrise de ele să ascundă acest fapt, conducându-mă pe cărări ce nu duc nicăieri. Dacă, însă, pot dovedi complicitatea lor, atunci am câștigat o bătălie importantă. Se știe, complicele este cel mai documentat informator.

Dacă vorbește! Așa te vreau, dă-i înainte! Aici se află toată frumusețea muncii de anchetator de texte. Să le faci să depună mărturie într-o cauză de care, când au fost scrise, n-aveau habar. Nu mă refer la cele ale complicilor, sau ale celor care nu spun tot ce știu, chiar fără rea intenție. Să fie clar: toate persoanele-text anchetate aici sunt animate de cele mai bune intenții! Dar mersul cercetării către adevăr primează. Știu, amicis Plato sed magis amica veritas. Pe limba noastră... Mi-e prieten Platon, dar mai prieten mi-e adevărul. Îmi permit să te avertizez, totuși, să nu-l uiți niciodată pe Platon!

Mai apar în anchetă textele-martor ca probe de referință, adică cele despre care știm că nu au suferit acțiunea factorilor ce au influențat textele cu care le comparăm, în cazul nostru poeziile populare din colecția Alecsandri și în primul rând Miorița, pe care toți istoricii literari care s-au ocupat de problemă și o mare parte dintre folcloriști le consideră nesigure. Din fericire, și o spun cu toată răspunderea, au fost și culegători ai literaturii populare care au tipărit cu fidelitate ce au cules din gura poporului. Aceste culegeri vor reprezenta reperul sigur cu care va fi comparată comoara descoperită de Vasile Alecsandri, făcând-o astfel să vorbească despre felul în care a fost restaurată.

O categorie importantă de texte-referință se află chiar în opera lui Alecsandri ca scriitor cult. Condiția minimă pe care ele trebuie s-o îndeplinească este să fi fost scrise în afara oricărei legături interesate... Bine zis, primejdioase... cu textul cercetat. De exemplu, ce spune Alecsandri despre descoperirea Mioriței poate fi considerat un astfel de text-complice, dar va fi martor atunci când voi reuși să dovedesc cu ajutorul lui cum autorul manipulează destinatarul informației. Iar ce a scris Alecsandri înainte de „Miorița” voi lua cu toată încrederea ca text-referință.

Cum spunea, martorul trebuie făcut să vorbească, să spună adevărul și numai adevărul și să nu ascundă nimic din ceea ce știe. Cred că am redat corect formula din jurământul martorului la judecătorie. Atenție!, adaug eu: răspunzând la întrebări pertinente. Asta este, în fond, problema mea de anchetator: să știu să-mi pun întrebările potrivite pentru a interoga textele din mine.”

Mulțumesc, e suficient pentru întemeierea notei definitorii fundamentale a noțiunii: detectivul literar lucrează numai cu texte scrise. (...)

Alexandru BULANDRA

(urmare în numărul viitor)

TITI DAMIAN – HARUL LECTURII ȘI HARUL SCRIERII

Motto:

„Sufletul celor care și-au perindat pașii prin sălile de clasă rămâne mereu tânăr și trăiește cu gândul la acel ATUNCI irepetabil al tinereții. Normaliștii sunt purtătorii unui însemn nobiliar, care nu le dă drepturi în plus, ci doar sfânta îndatorire de a răspândi lumina cunoașterii”, rosteam eu cu emoția firească curgerii anilor la cele paisprezece întâlniri de promoție de la Pedagogica Buzăului.

Unul dintre acești normaliști este și scriitorul, omul de cultură buzoiano-urzicenean, profesorul **Titi DAMIAN**, coleg de școală dintr-o promoție mai tânără. Sunt, cred, unul dintre cititorii care i-a citit rând cu rând tot ce a scris, adică nouăsprezece volume de proză, publicistică, eseu și critică literară, începând cu **FAGUL** (primul roman pe tema colectivizării, din tetralogia **MUSCELENI**, mai cuprinzând și **Umbra, Norul, Ruina**, iar dacă mai luăm în calcul și recentul volum, **Sisif coborând muntele**, avem de fapt, o pentalogie) un roman de aproape 2.000 de pagini care i-a adus un binemeritat succes: recunoașterea unanimă a cititorilor și a celor care trudesc asupra cuvântului. Un volum de 350 de pagini, intitulat „Croniclele <Muscelenilor>”, a adunat, doar până în 2014, textele apărute în reviste de prestigiu din țară cu impresii ale criticii literare contemporane sau ale simplilor cititori despre cărțile sale.

Cele două cărți recent publicate, **Exegeze contemporane și Lecturi la miezul nopții**, fiecare de câte 300 de pagini, mi-au fost oferite cu puțin timp în urmă, în chiar ziua ridicării lor de la Editura EDITGRAPH din Buzău, la începutul lui februarie 2020. Am reușit să le citesc, dar nu îmi pot explica de ce, față de alte dați când am scris despre cărțile acestui mare scriitor, nu am reușit să mă apuc imediat să scriu un comentariu. M-a obsedat o întrebare la care abia astăzi i-am găsit răspuns. Ar fi putut profesorul Titi Damian să ocupe o catedră în învățământul universitar? Și răspund fără ezitare: Da, aceste două cărți de critică literară, de istorie literară, de cultură, de estetică și eseistică îl recomandă cu prisosință. Prima carte, **Exegeze contemporane**, poate constitui, în opinia mea, o lucrare pentru obținerea unui doctorat *magna cum laude*. O privire asupra titlurilor și apoi o adâncire în lectura lor poate lămurii pe orice cititor despre munca uriașă și investiția de inteligență depuse pentru strângerea materialelor documentare, sute de ore de lectură, scriere de fișe, un adevărat model de muncă și redactare pentru studenți, pentru cei care doresc să abordeze acest domeniu. „Cultura faliei și modernitatea românească,” este primul eseu referitor la o carte semnată de reputatul profesor constănțean **Angelo Mitchievici** este unul dintre cele mai temeinice studii, introducând și teoretizând două noțiuni din domeniul teoriei literare pe mai bine de 400 de pagini - falia și modernitatea. Al doilea eseu este o amplă analiză a problematicii criticii literare, prin prezentarea cărții unuia dintre cei mai valoroși teoreticieni și critici literari contemporani, **Radu Voinescu** - un nume care spune multe în puține cuvinte -, „Printre primejdiiile criticii”, în care autorul realizează o excelentă radiografie a criticii literare românești din preajma anului 2000, prezentând nu mai puțin de șaisprezece critici cu cărțile lor, având problematici extrem de diverse. Din prezentarea minuțioasă a cărților și din evidențierea ideilor, autorul se vedește o adevărată enciclopedie a criticii, adică oferă absolut toate

informațiile despre autori și cărți, într-un stil care-l trădează pe scriitorul, pe creatorul de sintagme și metafore care să-l apropie pe cititor de acest domeniu destul de arid. Aspecte pe care, cu inteligență, cu har și cu modestie Titi Damian ni le transmite și nouă, cititorilor. Descopăr mai departe, altă cronică la un jurnal care se transformă într-un roman, „Încercarea scriitorului”, un hoinar îndrăgostit de muzică, pictură, lecturi, devine scriitor, **Tudor Topa**, în opera căruia găsim portrete, descrieri, splendidul zbor spre lumină, vise, coșmaruri, nopți bahice, treziri, călătorie și căutare a drumului spre creație și perfecțiune. Defilează în cele două cărți ale lui Titi Damian oameni - creatori și caractere, intelectuali fini, înzestrați de Dumnezeu cu talent, cu imaginație, cu putere de muncă, cu nesațiu de frumos și adevăr, precum **Ion Roșioru** - maestru al poeziei cu formă fixă -, cu volumul „Își pierde urma **Inorogul**”, poezia modernă de bună calitate a poetului **Petre Rău**, din volumul „Îndrăgostirea de zmeu”. Se oprește și asupra satului românesc, la creațiile referitoare la acesta ale lui **Costel Suditu** în volumul „**Terra nobilis**”, dar nu-i scapă nici poezia unui tânăr, mort prematur cu poezia în brațe, **Inculeț Bălan**, cu volumul antologic „**Dragostea în limba română**”. Găsim prezentată și creația unui senior, **Corneliu Antoniu**, cu al său splendid „**Căutătorul de nisip**”, înălțând un cântec din pustiu sufletului către pustiu universului. Aflăm totul despre scriitorul unic din literatura română, „**Mateiu I. Caragiale**” semnată de seniorul criticii, **Barbu Cioculescu**. Meritoriu este faptul că se oprește și asupra prozei și poeziei autoarelor (femei) unde găsește scriitoare talentate care surprind realitățile vieții și vremii, cu nenumărate nuanțe, cu sensibilitate, limpezime și profunzime: **Nicoleta Cristea Ifrim**, cu romanul pe tema misandriei, „**Mama Mia**”, **Camelia Ardelean** - poetă, volumul „**Ecouri din tenebre**” și **Elena Bolănu** - literatură pentru copii. „**Tronul străbunilor din Țara Hațegului**” de prof. dr. ing. **Romeo Ioan Mânzală** ne aduce în atenție informații interesante despre centrul energetic din Țara Hațegului, cele șapte puncte energetice principale și active ale tărâmului sacru, România. Instructive sunt și cele două cărți-eseu ale lui **Dumitru Tiberiu Costăchescu** despre diplomație, „**Diplomație și protocol**”, alta despre religia din mileniul III, „**Religie și globalizare**”. Teatrul este reprezentat și el, prin dramaturgia lui **Dumitru Istrate Rușteanu**, „**Libertatea de apoi**”, cum și poezia de dragoste își găsește locul prin volumul lui **Vali Nițu**, ba chiar și un traducător, târgovișteanul **George D. Piteș**. Proza fantastică actuală este reprezentată prin două nume constănțene: **Diana Dobrița Bîlea** și **Ovidiu Dunăreanu**, prin excelențele romane „**Omul dintre două lumi**” și, respectiv, „**Lumina îndepărtată a fluviului**”. Am savurat cronică de întâmpinare făcută micului (ca întindere), dar mare (ca profunzime) roman-parabolă, semnat de ialomițeanul **Gheorghe Dobre**, „**Și au trăit ani mulți, fericiți**”. Aduag alte nume de scriitori consacrați care-și găsește locul în cele două volume: eseistul **Firiță Carp**, cunoscutii poeți buzoieni **Theodor Cabel**, **Ștefan Dima-Zărnești**, **Nicolae Gâlmeanu**, dar și scormonitorul în arhivele Academiei, **Ilie Mândricel**, filosoful teolog **Nicolae Mușat**, neobositul pârscovean publicist **Gheorghe Postelnicu**, talentații povestitori **Marian Rădulescu** și consăteanul-muscelan **Petre Rotaru-Colți**, apoi **Iulian Moreanu**, **Lucreția Elefterescu** și regretatul îndrăgostit de aviație, **Mircea Dumitriu**. Nu puteam să nu află câte ceva și despre

Zaharia Stancu văzut de **Silvia Ioana Sofinetti** în mileniul III, sau despre cercetările distinsului cărturar, roșiorean, **Stan V. Cristea**, cu scrierile vieții sale referitoare la biobibliografia lui Marin Preda.

Cărțile cu tematică extrem de diversă prezentate în cele două volume au un numitor comun, la pătrat, talentul și munca, sunt citite și studiate de către **Titi DAMIAN** pentru cititori - balsam sufletesc în aceste momente de durere națională. Pentru că autorul acestor splendide eseuri trece în finalul fiecărei cărți prezentate și numărul de pagini, nu mi-a fost greusă adun. Știți câte pagini a citit, a fișat acest muncitor autor pentru noi, cititorii, ca să ne dea opțiuni de lectură? Mai mult de 12.000 de pagini, mai precis 42 de autori cu 51 de cărți, dovedind posibilitățile autorului de a se adapta la o tematică diversă: proză scurtă, roman, poezie clasică și modernă, eseu, critică, teatru, cărți pentru copii, proză fantastică, literatură științifică, teologie, globalizare, diplomație și protocol. N-ai cum să te plictisești. Citindu-i cărțile, devii mult mai interesat de fenomenul literar actual. Mă tot întreb: Câte ore de muncă? Câte nopți nedormite? Câte ore în fața calculatorului? Cărțile își justifică motto-urile, foarte inspirate, din Marin Preda și, nu se putea altfel, din Dostoievski: „**Lectura. Știm. O formă de fericire.**” M-ai făcut fericit, Titi Damian, citind pentru mine 51 de cărți semnate de 42 de autori!

Toate articolele sunt publicate în cele mai titrate reviste literare, începând cu revista noastră de suflet, **Helis(Slobozia)**, dar continuând cu **Ex Ponto(Constanța)**, **Litere(Târgoviște)**, **Bucureștii literare și artistice**, **Tribuna(Sibiu)**, **Arena literară(București)**, **Bibliotheca septentrionalis(Baia Mare)**, **Boema (Galați)**, **Familia (Oradea)** și încă vreo 30 de reviste de cultură.

Din motive subiective mă voi opri și asupra unui eseu referitor la cartea de paste 600 de pagini, **Prin subteranele dostoevskiene**, semnată de reputatul scriitor și critic **Ion Fercu**, și el fost normalist, apoi profesor de filosofie. Am fost profesor și am predat limba rusă la Colegiul Național „**B.P.Hasdeu**” din Buzău. Am citit Dostoievski și în original, am avut interesante discuții cu elevii, cu cei interesați, chiar și cu un profesor de fizică. Am o viziune proprie pe această temă pe care nu o dezvolt acum. Articolul scris de Titi Damian a pulberat imaginea pe care mi-o construim în atâția ani despre Dostoievski și a stârnit în mine dorința de a citi cartea lui Ion Fercu, pe care Titi Damian o denuțește în eseu său „un monument românesc de cultură pentru **F.M.Dostoievski**”. Sper să găsec cartea, să o citesc și să scriu, la rândul meu, dar sigur sunt ca nu voi reuși acest proiect la nivelul universitar la care a scris Titi Damian.

Îi sunt recunoscător pentru atenția acordată cărților mele, publicate în reviste, în cărțile de cronici și în articole de întâmpinare. Mă simt onorat să mă aflu la pag.165 în „**Exegeze contemporane**”, cu prezentarea romanului **Pârnod**, în finalul căreia Titi Damian notează: „**Aurel Anghel, cu talentul său incontestabil de mare povestitor, se ridică, împreună cu romanul său, deasupra vremurilor potrivnice atât lui, cât și satului, pentru că el iubește Bărăganul din adâncul ființei sale, iubește Cocora lui dragă pe care o introduce în literatură pe ușa din față, situând-o alături de alte localități rurale blagoslovite de Dumnezeu cu câte un scriitor care să le ducă mai departe nemurirea: Lancrem, Hordou, Salcia Siliștea-Gumești, Humulești, Florica, Pârscov, Muscelu-Cărămănești...**”

Aurel ANGHEL

HELIOS

REDACTOR ȘEF - Gheorghe DOBRE

Tiparul executat la **S.C. ARTPRINT“ S.R.L.**
Slobozia – Ialomița; Cod. 8400, str. Ianache, Lot 2
Tel: 0243 234480; 0744 356 593, E-MAIL: artprintsrl@yahoo.com

Revista poate fi procurată de la sediul redacției
și de la Biblioteca Municipală Urziceni

Parteneri: **Muzeul Județean Ialomița, Biblioteca Județeană Ialomița „Ștefan Bănulescu”,
Muzeul Național al Agriculturii, Centrul Cultural UNESCO „Ionel Perlea”,
Centrul Creației Populare Ialomița, Consiliul Județean Ialomița.**

Revista poate fi citită pe internet la adresa: www.revistahelis.ro

Sponsori: **CONMET Slobozia, CONVIC Slobozia,
PUCHI ELECTRO Slobozia, ANONIM Urziceni,**

ADMINISTRAȚIA

E-mail:

gigizap2002@yahoo.com

SLOBOZIA,

Str. Matei Basarab, Nr.26

Centrul Cultural „Ionel Perlea” Et.1
CONT: RO88CECEIL0143RON0091587

Suc. CEC Slobozia

REDACȚIA

Redactor șef adjunct - Titi DAMIAN
PROZĂ - Florentina Loredana DALIAN, F.M. Ciocea
POEZIE - Costel BUNOICA, P.I. Crețu
TEATRU - Șerban CODRIN
FILOZOFIE - Alexandru BULANDRA, dr. Grigore SPERMEZAN
ISTORIE, ARHEOLOGIE - Marian ȘTEFAN,
dr. Florin VLAD, Vitalie BUZU
ARTĂ - Ana-Amelia DINCĂ
MUZICĂ - Nicolae ROTARU
ETNOGRAFIE, TRADIȚII POPULARE -
Răzvan CIUCA, dr. Cristi OBREJAN
EVENIMENT CULTURAL - Nicolae TACHE,
Doina ROȘCA, Mihaela RACOVÎTEANU
INTERVIU, REPORTAJ, ESEU - Vasile IORDACHE
TEHNOREDACTAREA: **Picart Ltd**